

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

SAYI : 116

KASIM : 1978

Türk-İş, en az geçim indirimini
çıkartılması için Karakaş'a
imzalı dilekçe ve
200 bin işçinin imzaladığı vergi adaletini
veyen dilekçe Meclis Başkanı'na verilmiştir.

Asgari
geçim
indirimi
asgari
ücret
seviyesi
çıkartıl

**HEDEF:
ADİL BİR
VERGİ
DÜZENİ**

**'Yılda 50 milyar
vergi kaçırılıyor'**

ANKARALILAR
Genel Meclis Başkanı
kayınlaştırmak
200 bin işçinin
imzasıyla bu dilekçe
Meclis Başkanı'na
Türk-İş Genel

**TÜRK - İŞ'in
KONUT
POLİTİKASI**

İM
BİZDE
N
İSTİYOR

Türk-İş

AYLIK EĞİTİM VE MESLEK DERGİSİ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN ORGANIDIR

SAYI : 116

KASIM : 1978

Sahibi :
Türkiye İşçi Sendikaları
Konfederasyonu Adına
Genel Başkan

HALİL TUNÇ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

Müessese Müdürü :
Genel Teşkilâtlanma Sekreteri
ETHEM EZGÜ

İdare ve Yazışma Adresi :
TÜRK - İŞ GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER BÜROSU
Bayındır Sokak No : 10 - Ankara
Tel : 17 91 34 - 17 91 35 - 17 91 36

DERGİMİZ, BASIN AHLAK YASASINA UYAR

Kapak GRAFİK STÜDYO S.
Dizilip basıldığı yer : Demircioğlu Matbaacılık
TEL : 17 30 51. ANKARA

İÇİNDEKİLER

- SUNUŞ
- KÖŞEMDEN
- TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNDA KONUŞAN TUNÇ: «KÖTÜMSER DEĞİLİZ.» DEDİ
- IMF'NİN KREDİ ŞARTLARI
- PARLAMENTO, PLÂNI GÖRÜŞÜYOR.
- TEKGIDA-İŞ SEMİNERİ
- DİSK'İN ÖNERİSİ VE SONRASI
- TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİNDEKİ ÖNERİLER
- TUNÇ, FEDERAL ALMAN ÇALIŞMA BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ.
- SOSYAL GÜVENLİK BAKANININ TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ
- SOSYAL GÜVENLİK
- TUNÇ - ÜSTÜNDAĞ GÖRÜŞMESİ
- TÜRK-İŞ'İN KONUT POLİTİKASI
- ARAŞTIRMA VE HUKUK

Türk - İş Açısından Asgari Ücret Sorunu

TÜRK - İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, günde 110 lira olan asgari ücretin, bugünkü fiyatlara göre, en az düzeyde geçimi sağlayacak miktar olmaktan çıktığını, asgari ücretin yeniden ele alınması gerektiğine işaret etmiş ve ön hazırlıklara başladığını açıklamıştır.

TÜRK - İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, yürürlükteki yönetmeliğin, asgari ücretlerin en geç iki yılda bir belirlenmesini öngördüğünü, bu yüzden yönetmelikte asgari ücretlerin erken belirlenmesine engel olacak bir hükmün bulunmadığını bildirmiştir.

Asgari ücretin 1 Ocak 1978 tarihinde yürürlüğe girdiğini hatırlatan Sadık Şide, basına verdiği demecinde,

«— O tarihten bu yana temel gereksinme maddelerinin tümünün fiyatları yükselmiş ve 110 lira asgari ücretle en az geçim seviyesini tutturmak imkânsızlaşmıştır» demiştir.

TÜRK - İŞ Genel Sekreteri, 1977 yılının Aralık ayı fiyatlarına göre yapılan belirlenmeler itibarıyla, et fiyatları Türkiye ortalamasının 78 - 80 lira arasında olduğunu, bugün ise, bu rakamın yüzde 32 artışla 110 liraya ulaştığını belirterek, bu örneklerin çoğaltılabileceğini söylemiştir.

Sadık Şide, bu yüzden, TÜRK - İŞ Yönetim Kurulu'na görevlendirilen Komisyon'un asgari ücret konusunu da inceleyeceğini ve ön hazırlıklara başlanıldığını sözlerine eklemiştir.

ATAM SENİ ANARKEN MÂNEN GÜÇLENİYORUZ.

Ulu Önder Atatürk'ümüzün aramızdan ebediyyen ayrılışının 40. yılını geride bıraktığımız şu günlerde, O'na ne kadar özlem duyduğumuzu, bir kez daha Ulusça hatırladık.

Bu hatırlayış, başka birşeye benzemiyor...

Ata'yı anmak, O eşsiz varlığı herşeyi ile yeniden duyup, yeniden yaşamak bir başka şey, O'nun Ulusu için...

Türklüğü Atatürk'le paylaşmanın erişilmez kıvancı, mutlulukların en yücesi olmalı. İçimiz buruk da olsa, zaman zaman karamsarlık da duysak, adı BAĞIMSIZLIK ANITI olan öyle bir varlığın sağlam temeller üzerine bina ettiği Türk Devletinin yıkılmazlığını görüp yaşamak, 10 Kasım'ların anlamını ebedileştiriyor. 10 Kasım'lar bize mânen güç veriyor. Bizi ebediyyen terkedişinin üzerinden tam 40 yıl geçti. Ondan ayrı 40 uzun yıl...

Ama, O'nsuz kalışın elem ve ızdırabı, ilk günkü acımız kadar taze ve hüznün verici.

Atatürkçü bir neslin evlâtları olarak, bugün içinde bulunduğumuz milli sorunları çözebilme yolundaki gayret, inanç ve çabalara karşılık, rejime ve devlete yönelik bazı çarpık fikir ve eylemlerin ülke çapındaki ra-

hatsızlığı inkâr edilmeyecek bir düzeye ulaşmış bulunmakta.

Fazla karamsar olmamakla beraber, biz, Atatürk ideallerine canı kadar bağlı Türk İşçi Hareketi, rejime ve devletimize yönelik her türlü terör ve anarşik davranışın karşısında olduğumuzu ve kalkınma hamlesi yanında, mücadelemize bu yönden de devam edeceğimizi bir kere daha vurgulamak isteriz.

Bu inançla O'na sesleniyoruz :

Ulu Önder Atatürk, büyüklüğünü her geçen gün biraz daha iyi anlıyor ve sana olan minnet borcumuzu tekrarlıyoruz.

Aramızdan ayrılışının kırkıncı yılında seni ulusça aramızda ve başımızda sayarak mânen güçlenmeğe çalışıyoruz. Dün bizi madden bağımsızlığımıza ve benliğimize kavuşturan sen, bugün ve yarın mânevi güç kaynağımız olarak Türk Milletini sonsuza dek şerefle taşıyacak ve bizi bugünkü sorunlar denizinden kurtaracak Bayrağımızsın!.. Yeter ki, Senden ve Senin ışıklı yolundan uzaklaşıp, ayrılmıyalım.

TÜRK - İŞ BASIN MERKEZİ

önemli olan doğruda buluşmak

Türkiyemiz, Teröristlerin at oynattığı, şiddet eylemlerinin yoğunlaştığı bir ülke haline geldi. Her geçen gün artan hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı Can, Mal emniyeti söz konusu olunca ikinci plâna itiliveriyor; Büyük kentlerimizde gece sokağa çıkmak akıl dışı bir iştir artık; İdeolojik çatışma ve çarpışmaların her geçen gün bir genci veya bir kaç genci aramızdan alıp götürdüğünü bilmeyen, duymayan kalmamıştır. Bundan bir kaç yıl önce Başkent Ankara'nın caddeleri özellikle geceleri cıvı cıvı olur, gençlerimizin kahkahaları Bulvarları doldururdu. Anarşinin Devleti yıkmaya, Ülkeyi bölmeye yönelik olduğu gerçeği kesinlikle ortaya çıkmış bulunmaktadır. Durum böyle olunca Anayasamıza göre Devletin bütünlüğünü korumaya, Vatanın bölünmezliğini savunmaya Yemin etmiş Milletvekillerinden oluşan Siyasi kadrolarımızın aralarındaki kırıngınlığı dargınlığı bir tarafa iterek çareler üzerinde birleşmesi ve Yurdumuza huzuru getirmede kendilerine düşen görevleri yapmaları kaçınılmaz hale gelmiştir. Sorumlu ve Hür sendikacılık ilkesine yürekten bağlı TÜRK-İŞ Topluluğu bu nedenledir ki Ülkemizin Tüm sorunlarını Yönetim kurulunda açık açık tartışmış ve aldığı kararları bir Bildiri ile kamu oyuna açıklamıştır.

TÜRK-İŞ Yönetim kurulunun bildirisinde ele alınan temel konulara kısaca göz atmakta yarar vardır, TÜRK-İŞ yönetim kurulumuz Ekonomik istikrarın geniş ölçüde siyasi istikrara bağlı bulunduğunu gerçeğinden hareket etmiş ve geniş tabanlı bir hükümetin oluşması için iki Büyük Siyasi partinin bir araya gelmesinde yarar görmüştür. Daha açık bir deyişle TÜRK-İŞ Yönetim kurulu AP ve CHP arasındaki buzların eritilmesini

ve giderek ortak hükümet kurulmasını istemiştir. Bu istek aslında yeni de değildir. 1973 yılında Hükümet bunalımı başladığı ve uzunca bir süre devam ettiği zamanda da TÜRK-İŞ yönetim kurulu bu isteğini kamu oyuna aynı ciddiyetle duyurmuş idi. Bu isteğe kulak tıkamak ve «Eşyanın tabiatına aykırıdır» gibi cümlelerle değerlendirme son derece yalın olur. Türkiye'de her şey normalmiş, Ortalık güllük gülistanlıkmiş gibi hareket etmek Türkiye'nin ve özellikle Türk demokrasisinin düşmanlarının ekmeğine yağ sürmek olur; Anarşinin önlenememesi, demokratik kurallar içinde çözüm bulunabilmesi TÜRK-İŞ yönetim kurulunun bu talebinin değerlendirilmesine geniş ölçüde bağlıdır.

TÜRK-İŞ yönetim kurulu Teröre karşı sendikalararası işbirliğini de önemle ele almış ve Temel ilkelerinin benimsenmesi şartı ile Bütün kuruluşlarla işbirliğine açık olduğunu kamu oyuna ilân etmiştir. TÜRK-İŞ yönetim kurulu meseleyi basit bir işbirliği düşüncesinin ötesinde ele almıştır; Anayasaya bağlılık, Atatürk ilkelerine sadakat ve Hür sendikacılık prensiplerini kabul işbirliğinde temel şarttır. TÜRK-İŞ yönetim kurulu işçi kuruluşları Faşizme, Komünizme karşı olduklarını açıkça ilân etmedikçe hiç bir kuruluşla işbirliği yapmayacaktır. TÜRK-İŞ yönetim kurulu Devletimizi ve Çoğulcu demokrasimizi tehdit eden tehlikeleri teşhiste son derece isabetli bir çalışma örneği vermiş ve Politik ya da ideolojik düşüncelerin etkisinde kalmamıştır. HÜR ve sorumlu sendikacılığın gereği de budur. Doğrularla buluşulduğu takdirde çözümlenemeyecek konu yoktur. Doğruları TÜRK-İŞ Ortaya koymuştur. Şu anda iyi değerlendirilmesini temenni etmekten başka çare yoktur.

TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (TÜRK-İŞ) YÖNETİM KURULUNUN, ÇALIŞMALARINA BAŞLAMASI DOAYISIYLA BİR KONUŞMA YAPAN TÜRK - İŞ GENEL BAŞKANI HALİL TUNÇ. «YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KAYGILI OLARAK BAŞLIYORUZ. AMA KÖTÜMSER DEĞİLİZ, ÇÜNKÜ, KÖTÜMSERLİĞİN YENİLGİ OLDUĞUNU BİLEN BİR TEŞKİLÂTİZ» DEMİŞTİR.

TÜRK - İŞ Genel Başkanı Halil Tunç, Yönetim Kurulunu açış konuşmasında, Ülkenin içinde bulunduğu anarşi ve terör, bu konuda Türk-İş'in duyarlılığı, yargı organlarına ve yargıçlara düşen görevler, fiyat hareketleri Toplum-sal Anlaşma, Sözleşme farkları Disk'in yaptığı işbirliği önerisi çalışanların yönetime katılması, İşçi - Memur ayrımı, Hükümetin ekonomik ve sosyal kararlarda TÜRK-İŞ'e danışma konuları üzerinde durmuştur.

TÜRK - İŞ Genel Başkanı Halil Tunç konuşmasında şunları söylemiştir:

HASTA RUHLAR VE TÜRK DEMOKRASİSİ

«Yönetim Kurulumuzun toplandığı bugün, ülkemizin içinde bulunduğu durum, pek iç açıcı değil, Kaygılı olarak Yönetim Kurulu toplantısına başlıyoruz, ama kötümser değiliz. Çünkü kötümserliğin yenilgi olduğunu bilen

Tunç:
«Taplantımıza
kaygılı
olarak
başlıyoruz,
fakat
kötümser
değiliz.»

bir teşkilâtz. Bugün ülkemizde birçok sorunların içinde hiç kuşkusuz en önemli sorun, son zamanlarda büyük bir tırmanış kaydeden terörist hareketler ve anarşik olaylardır. Ve ülkede bunun üstesinden gelinmediği sürece de ülkenin diğer sorunları olan ekonomik ve sosyal sorunların sağlıklı bir çözüme kavuşturulması olanak dışıdır. Bugün ülkemizde herşey ve her alanda kısasıya bir mücadele vardır. Sorumsuz güçler, hasta ruhlar Türk demokrasisini, Türk Anayasasını işlemez hale getirmek için güçlerinin yettiğince son gayretleriyle büyük bir çaba içindedirler.

DEMOKRASİNİN ANARŞİ HALİNE GELMESİNE KARŞIYIZ

TÜRK - İŞ, bugüne kadar olduğu gibi bugün de Anayasa rejimimiz olan özgürlükçü demokrasiyi korumak ve ona yürekten bağlılığının tabii bir so-

nucu komünizm, faşizm, yoksulluk ve cahaletle mücadeleyi temel prensip olarak kabul eden bir teşkilât olarak, Atatürk ideal ve ülküsüne inanan, 24 ilkesiyle ulusun tüm sorunlarına çözüm getirebilecek ilkeler dizisini kabul etmiş ve temsil etmekte olduğu kuruluşlara bu ilkeleri açıkça benimsetmiştir. Yönü bellidir, yöntemi bellidir.

TÜRK-İŞ bir başka gerçeği de kesinlikle bilmektedir. Demokrasinin anarşi haline gelmesine karşı olmasının nedeni de budur. Çünkü demokrasi anarşi haline geldiği zaman, peşinden diktatörlüğün geleceğini bilecek kadar uyanıktır ve dünya siyasi tarihini incelemiş bulunmaktadır. Diktatörlüğün gelişmesi sendikacılığın sonudur. Hür sendikacılığın sonudur, toplu sözleşme ve grev hakkının sonudur. Bu bakımdan TÜRK-İŞ herşeyden önce özgürlükçü Demokrasinin işlemesi, yaşaması bakımından üzerine düşen görevi her zamankinden daha çok uyanık, temkinli olarak sürdürmek durumundadır. Ancak, yalnız TÜRK-İŞ'in bu konudaki duyarlılığı elbette demokratik rejimi korumaya yetmeyecektir. Ülkemizde, demokratik rejime yürekten inanan başta parlamentomuz, hükümet, daha doğrusu ülkemizin varlığı için and içenlerin tümü olarak demokratik rejime sahip çıkmalarının zamanı geçmektedir. Bunlardan öte, bugün ülkemizde birinci görev, yargıçlarımıza düşmektedir. Eğer bir ülkede yargıçlar süratli karar veremezse ve bir ülkede yargıçlar susarsa, o ülkede, demokratik rejimin yaşaması elbette mümkün olmaz. Suçluların açısız yaptıkları yanına kaldığı sürece, ülkemizde yalnız hükümetlerin, yalnız parlamentonun, yalnız sosyal grupların tek başlarına gayret göstermesinin neticesini de almak mümkün değildir.

Herkesten daha çok yargıçlarımızı bugünlerde görev düşmektedir. Yargıçlarımızı aydınca, cesurca, bu görevlerinin gereğini yerine getirip toplumu rahatlatıcı, topluma güven verici, toplumu kötümserlikten kurtarıcı bir tutum içine girmelidirler. Zaten bugün sorumsuz güçlerin, hasta ruhların toplum üzerinde uyandırmak istedikleri en büyük etki kötümserlik dalgasıdır. Konuşmamın başında söylediğim gibi, kötümserlik yenilgi demektir, bu yenilgiye bu psikolojik duruma Türk toplumu girmemelidir, işçi hareketi böyle bir duygu içinde değildir, kötümserliği hiçbir zaman kabullenmiyoruz. Ve e-

ğer ülkede sorumluluk taşıyan her kuruluş, sorumluluğun bilincinde hareket ederse kısa zamanda ülkemizi üzen, toplumu huzursuz eden anarşinin üstesinden gelineceğine inanmaktayız.

ÇALIŞANLAR TEDİRGİN OLMAKTADIR

Elbette ülkemizin bunların dışında çok önemli sorunları vardır. Örneğin, fiyat hareketleri, şu anda kim ne derse desin hızı düşmemiştir ve daha ziyade emeği ile geçinen çalışanlar grubunu ziyadesiyle tedirgin etmektedir. Bu arada yine hükümetin programında yer almasına rağmen son zamanlarda işçi memur ayrımı konusu bir sorun olarak gündemde durmaktadır. Özellikle Sosyal Güvenlik Bakanlığının bu konudaki tutumu bazı kaygıları da beraberinde getirmektedir. Elbetteki Türk İşçi Hareketi bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de işçiyi memurlaştırmak isteyen zihniyete karşı mücadelesini sürdürecektir. Fakat, hükümet programında yer almasına rağmen bazı çevrelerin bu konuda halâ eski alışkanlıklarından bir türlü kurtulamayışlarını da kaygı ile izliyoruz.

TOPLUMSAL ANLAŞMA % 100 HEDEFİNE ULAŞMIŞTIR.

Bu arada, bu dönemde ilk defa Türkiye Cumhuriyeti tarihinde batılı ülkelerde olduğu gibi Hükümetle bir Toplumsal Anlaşma yapılmıştır. Bu Toplumsal Anlaşma'nın toplu sözleşmelerle ilgili bölümü yüzde yüz hedefine ulaşmıştır. Yalnız, Sümerbank ile Teksif arasında işkolu seviyesinde bir sorun var. O da, müsbet şekilde gelişmek tedir. Ümit ediyorum ki, önümüzdeki hafta içinde o sorun da amacımıza ve isteğimize uygun çözüme bağlanacaktır. Böylelikle toplumsal anlaşmanın toplu sözleşmelerle ilgili bölümünde yüzde yüz hedefine ulaşılmıştır. Sonuçta TÜRK-İŞ TOPLULUĞU ne denli disiplinli, tutarlı, kararlı bir toplum olduğunu kamuoyu önünde toplumsal anlaşmanın toplu sözleşmelerle ilgili bölümlerine kayıtsız şartsız riayet etmek suretiyle disiplinli bir kuruluş olduğunu göstermekten öte, ülkemizin bugün herşeyden fazla ihtiyaç duyduğu işgücü kaybını önlemiş, grevsiz olarak 450 bin kişilik sözleşmeleri bitirmiştir.

BİRÇOK YAN TAHRİKLERE RAĞMEN

Önümüzdeki devam eden, Türkiye Kömür İşletmeleri, Zonguldak Maden İşçilerini kapsayan bir sözleşme vardır. O da, son safhasına gelmiştir. Toplumsal Anlaşmanın çerçevesi içinde en yüksek düzeyde o sözleşme de bağlanacaktır. Toplumsal anlaşmayla, toplu sözleşmelerin, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik şartları dikkate alındığında en yüksek düzeyde bağlandığını rahatlıkla iddia ediyoruz. Ve ilk defa sözleşmelerin büyük bir çoğunluğu işçinin huzurunda imzalanmıştır. Bir çok yan tahriklere rağmen, işçi bugünkü şartlar içinde sözleşmelerin böylesine yüksek bir düzeyde bağlanabilmesini ve sendikalarının bu konuda gösterdikleri uğraşları takdirle karşılamışlardır. Yalnız bu arada, bir sıkıntımızı ifade etmeye mecburuz. Toplu sözleşmelerle sağlanan hakları, ücret farkları, bugüne kadar bazı sektörlerde ödene-memiştir, son olarak hükümetle yaptığımız temaslarda, bu hafta içinde bir açıklama yapılacağı ve bunun bir takvime bağlanacağı ve en kısa zamanda, ödeneceği ifade edilmektedir. Fakat, bu genel ifade elbette tatminden uzaktır. Bize daha sağlam güvenceler verilmesi yolunda çabalarımız sürmektedir. Yönetim Kurulumuz toplantılarını bitirmeden önce herhalde bu konuda ilgililer bir güvence vereceklerdir.

ANARŞİYE KARŞI DİSK İLE İŞBİRLİĞİ

Muhterem Arkadaşlarım, ülkenin içinde bulunduğu çok ağır şartlardan kurtulma yolunda, TÜRK-İŞ'in ilkeleri doğrultusunda her türlü işbirliğine ve beraber hareket etme taleplerine açık olduğunu ifade etmek isterim.

Burada öyle bir durumdayız ki, her zaman söylediğimiz gibi, DİSK ile köklü görüş ayrılıklarımız var. Biz herşeyden evvel anayasa rejimimizin gördüğü ve konuşmamın bir bölümünde ifade ettiğim gibi, faşizme olduğu kadar, komünizme de karşıyız. Ancak, bugünlerde yapılacak bir işbirliğinin şekilleri, şartları, kapsamı elbette yarım saatlik bir toplantı içinde görüşülemezdi. Bu bakımdan, bir başlangıca açık olduğumuzu, işbirliğine açık olduğumuzu ve bu işbirliğine açık olmanın

bir uygarlık gereği olduğunu, işbirliği talebeden bir kuruluşa karşı «hayır işbirliğine biz kapalıyız» yahut, «sizinle köklü görüş ayrılıklarımız var,» demenin ilkel bir görüş olacağını düşünerek, bu konuyu Yönetim Kurulumuza götüreceğimizi ve Yönetim Kurulumuzda enine boyuna tartıştıktan sonra, gerçekten ülkemizde terörün ve anarşik olayların üstesinden gelmek için işçi kuruluşlarının ortak hareket etme gereğine inandığımızı ifade ettim. Bunları Yönetim Kurulumuza daha detaylı şekilde sunmaya çalışacağım.

TOPLUMSAL ANLAŞMANIN DİĞER YÖNLERİ

Bu arada, elbette önümüzdeki dönemde Toplumsal Anlaşmanın diğer bölümlerinin uygulamaya konulması söz konusu olacaktır. Bildiğiniz gibi, Toplumsal Anlaşma'da çalışanların daha ziyade sendika kurma hak ve hürriyetine sahip olmaları yönünde bir bölüm vardır. Onun dışında, çalışanların yönetime katılma sorunları vardır. Ümid ediyorum ki, önümüzdeki haftalarda

ardı ardına, çalışanların yönetime katılması büyük ölçüde sağlanmış olacaktır. Bildiğiniz gibi hükümet, bir yetki kanunuyla 440 Sayılı Yasanın değiştirilmesini sağlayıcı gücü almış bulunmaktadır. Bu arada, 440 sayılı Yasanın kapsamı ve yönetime katılma şekillerini içeren maddeler de bir Kararname ile değiştirilebilecektir. Bu Kararname ile hem yönetime katılma kapsamı genişletilecek, hem de sayısal bakımdan bir kişi yerine, teşekküllerin yönetim kurullarında çalışanların adedi arttırılacak. Ümit ediyorum ki, önümüzdeki günlerde bu konuda çok süratli gelişmeler olacak.

Ayrıca, ülkenin ekonomik ve sosyal sorunlarıyla ilgili önemli konularda hükümet karar vereceği zaman, TÜRK-İŞ'in görüşünü alacak. Bununla ilgili çalışmalar, önümüzdeki haftalarda başlayacak, birimler üniteler kurulacak. Gelecek Yönetim Kuruluna kadar herhalde bu konuda çok süratli gelişmeler olacağını sanıyorum.

OLAĞAN GENEL KURULA DOĞRU

Buna ilâveten basın mensuplarının önünde bir hususu daha belirtmek istiyorum. Bildiğiniz gibi, normal Genel Kurulumuz önümüzdeki Nisan ayında. TÜRK-İŞ gibi büyük bir kuruluşun Genel Kuruluna altı ay kala, herhalde hazırlıkların başlaması gerekir. Muhtemelen bu Yönetim Kurulunda, belki normal Genel Kurulumuzun tarihini tespit etme imkânını da bulabileceğiz. Be ki, bundan sonraki Yönetim Kurulumuz, Genel Kurula hazırlanan raporların müzakeresi şeklinde olabilir. Denebilir ki, genel konuları görüşen bu dönemin son Yönetim Kurulunu yapıyoruz. Çünkü, Genel Kurula altı aylık bir zamanımız kaldı. Bu altı aylık zaman içinde, ancak Yönetim Kurulu raporları hazırlanır ve belki Yönetim Kurulu bir kerre daha bu raporları görüşmek üzere toplantıya çağırabilir. Bu bakımdan bu Yönetim Kurulumuzun oldukça önemli görevleri var. Hem Genel Kurula hazırlık konusunda bazı teklifler vermek, hem de geçmiş dönemde ülkemizde çok önemli sayacağımız siyasal, ekonomik ve sosyal olayları değerlendiren, TÜRK-İŞ'in amaç ve ilkeleri doğrultusunda bir kritiğini yapmak ve bunu hem kendi içinde, hem de kamuoyuna karşı çok geniş şekilde açıklamak, düşüncelerini bildirmek bu Yönetim Kurulunun görevleri arasındadır.»

“ TÜRK-İŞ BİR BAŞKA GERÇEĞİ DE
KESİNLİKLE BİLMEKTEDİR.
DEMOKRASİNİN ANARŞİ HALİNE
GELMESİNE KARŞI OLMASININ
NEDENİ DE BUDUR. ÇÜNKÜ
DEMOKRASİ ANARŞİ HALİNE
GELDİĞİ ZAMAN, PEŞİNDEN
DİKTATÖRLÜĞÜN GELECEĞİNİ
BİLECEK KADAR UYANIKTIR VE
DÜNYA SİYASİ TARİHİNİ İNCELEMİŞ
BULUNMAKTADIR.
DİKTATÖRLÜĞÜN GELİŞİ İSE,
SENDİKACILIĞIN SONUDUR. HÜR
SENDİKACILIĞIN SONUDUR.. ”

ekonomik rapor

Uluslararası
Para fonu'nun cevabı
iç açıcı değil...

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından 23 Mart 1978'de Uluslararası Para Fonu Başkanlığına sunulan «Niyet Mektubu» üzerine Uluslararası Para fonu tarafından ertesi gün verilen «Stand-by» düzenlemesinin içeriği açıklanmıştır.

Buna göre söz konusu «Stand-by» dönemi için Para fonu Türkiye'ye 2'si geçici, 5'i sürekli 7 yükümlülük şart koşturmaktadır. Türkiye, «Performans kısıtları» adı verilen bu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, Para Fonu'nun bundan sonraki kredi dilimlerini kullanma hakkını yitirecektir.

«Stand-By» döneminin bütünü için geçerli olan «Performans kısıtları» şöyledir :

1 — Merkez Bankasının net iç varlıkları ile kamu kesimi kredilerine konan sınırlamalar aşılmayacaktır. «Stand-By» düzenlemesinin birinci yılında Merkez Bankasının net iç varlıkları ile kamu kesimi kredilerine konan sınırlamalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

IMF'nin kredi için şart koştugu yedi yükümlülük açıklandı

«Stand-By» düzenlemesinin ikinci yılında geçerli olacak sınırlar, Türkiye ile Uluslararası Para Fonu tarafından ayrıca saptanacaktır.

2. Kısa süreli dış borçlanmalar, olanaklar ölçüsünde sınırlandırılacaktır. «Stand-by» düzenlemesinin birinci yılında Merkez Bankası dışında kamu hükümet garantisi altında yapılacak borçlanmalar 5 yıldan daha kısa süreli olması halinde 750 milyon dolardan, 10 yıldan daha az süreli olması halinde ise 1,5 milyar dolardan fazla olamayacaktır.

3. «Stand-by» düzenlemesinin birinci yılında, Türkiye mevduat karşılığı ve likidite yükümlülüklerini azaltmayacaktır. Bilindiği gibi, eylül 1977'de, bankaların mevduatlarına ilişkin münzam karşılık oranları yüzde 5 artırılmış, şubat 1978'de de bankalar için likidite oranları ortalama yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkartılmıştır. Bu arada, bankaların marjinal rezerv gereksinmelerini karşılamaları için mevduattaki artışın yüzde 10'unu devlet tahvillerine yatırarak karşılamalarını sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır. Uluslararası Para Fonu, Türkiye'nin bu yükümlülüklerde azalma yapmasına izin vermemektedir.

4. Cari işlemlerde, ödeme ve transfer gecikmelerinin olmasına izin verilmeyecektir. Türkiye Uluslararası Para Fonu'na 1 Kasım 1978 tarihine kadar ödeme gecikmelerinin ortadan kaldırılacağına ilişkin ve Uluslararası Para Fonunca kabul edilebilir bir plan sunacaktır.

5. «Stand-By» döneminde yeni katlı kur uygulamaları ya da aynı et-

Sınırlama Süresi	Sınırlamalar (Milyar TL)	
	Net İç Varlıklar	Kamu Kredileri
Mayıs-Temmuz 1978	224	171
Ağustos-Ekim 1978	238	181
Kasım 1978 — Ocak 1979	252	190
Şubat 1979 — Nisan 1979	267	197

kiyi yapacak uygulamalar getirilmeyecektir. Cari işlemlerle ilgili ödeme ve transferlere yeni kısıtlamalar getirilmeyecek ya da uygulanmakta olanlar ağırlaştırılmayacaktır. Fon üyeleriyle yeni ikili ödeme (takas) anlaşmaları yapılmayacaktır. Ödemeler dengesi güçlükleri nedenleriyle yeni dış alım kısıtlamaları getirilmeyecek ya da uygulanmakta olanlar ağırlaştırılmayacaktır.

Uluslararası Para Fonu'nun «Stand-By» düzenlemesi kararına göre, Türkiye'nin bu yükümlülüklere uymaması halinde, Fon'dan kredi dilimlerini kullanma hakkını yitirmektedir. Bu hakkın yitirilmemesi için Uluslararası Para Fonu'na başvurulması ve Fon ile bu kredi dilimlerinin kullanılmasına ilişkin olarak anlaşmaya varılması gerekmektedir.

GEÇİCİ YÜKÜMLÜLÜKLER

«Stand-By» düzenlemesi ile Türkiye'nin kredi dilimlerini kullanabilmesine ilişkin iki adet de süreye bağlı koşul bulunmaktadır. Bu koşullar «Stand-by» düzenlemesinin ikinci yılına ilişkindir.

1. Türkiye 27 Kasım 1978 tarihinden sonra «niyet mektubu» nun 18. bölümünün üçüncü paragrafındaki koşulun yerine getirilmemesi halinde, Uluslararası Para Fonu'na kredi dilimlerini kullanmak için başvuramayacaktır. «Niyet mektubu» nun ilgili cümlesi şöyledir :

«Uluslararası ve iç ekonomik durumun belirsizliği nedeniyle hükümetin eğilimi, 1979 Ocak'ının ilk yarısın da uygulanan programın gelişmesini gözden geçirmek ve buna bağlı olarak fon ile gerektiği biçimde anlaşmaya varmaktır.»

2. Türkiye 27 Nisan 1979 tarihinden sonra da «niyet mektubu» nun 18. paragrafında belirtildiği gibi, Uluslararası Para Fonu ile «Stand-by» düzenlemesinin ikinci yılına ilişkin «performans kistasları» ve izlenecek politikalar için anlaşma sağlamaması ve bunları uygulamaması halinde, kredi dilimlerini kullanmak için başvuramayacaktır. «Niyet mektubu» nun 18. paragrafındaki ilgili cümle şöyledir :

«Türk yetkilileri, 15 Mayıs 1979'dan önce «Stand-by» düzenlemesinin geri kalan süresi için (ikinci yıl için) uygulanacak politikalar ile performans kistasları (yerine getirilmesi zorunlu koşullar) üzerinde fon ile anlaşmaya varacaklardır.»

dördüncü beş yıllık plân parlâmento'da görüşülüyor

Dördüncü Beş Yıllık Plân Taslağı görüşülürken, DPT ile TÜRK-İŞ arasında düzenlenen bir toplantıya katılan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide'yi, TÜRK-İŞ Araştırma Müdürü Neş'e Erel ve Uzman Erol Aykaş'la görüyorsunuz.

● **DEVLET BAKANI ÇETİN : «PLAN, EKONOMİK VE TOPLUMSAL GELİŞMEMİZDE DAHA ÇOK ÜRETİM DAHA HAKÇA DAĞILIMI AMAÇLIYOR...»**

Plân tasarısını Komisyona sunan Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, 4. Plân döneminde toplam olarak 19 Milyar 550 milyon dolarlık dış satın ve 30 milyar 750 milyon dolarlık dış alım yapılacağını söylemiş döviz harcamalarında tasarrufa yönelen gelişen sanayileri belirli süreler içinde koruyan bir politika uygulanacağını ve bu politikanın aracı olarak döviz planlaması yapılacağını bildir - miştir. Çetin şöyle devam etmiştir :

«15 yıllık bir planlı dönemi geride bırakmış bulunuyoruz. Planlı döneme girerken 15 yıl sonrasında istihdamın çözümleneceği dış kaynaklara olan bağıllığın ortadan kalkacağı, gelir dağılımındaki dengesizliklerin düzelerek toplumsal refahın yaygınlaşacağı ve sanayileşmiş bir Türkiye ger-

çeğine ulaşılacağı öngörülmüştü. 1977 yılı sonunda 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminin geride bıraktığımızda bu amaçların gerçekleşmediğini, sorunların kapsam ve boyut değiştirerek belki de arttığını içtenlikle birlikte saptayıp kabul etmek zorundayız. Bu sonuca ulaşmada yazılı plan belgelerinin, programlarının ve hele planlı kalkınma kavramının yetersizliği -nin etken olduğunu söylemek istemiyorum. Nasıl yapılırsa yapılsın, hangi hedefleri ve amaçları ortaya koyarsa koysun, plânlar, programlar inançlı ve gerçekçi bir uygulamayla beklenen sonuçlara ulaşabilir.

1977 yılında sona eren 3. Plân uygulaması bazı alanlarda yetersiz kalmış, ülkemiz çeşitlenen ve bir bölümü büyük boyutlara ulaşan sorunlarla karşılaşmıştır.

Bilindiği gibi, 3. Plân dönemi dünya ekonomisinin bunalımlı ve çalkantılı yıllarına rastlamıştır. Dünyanın geniş koşullarını ve bu koşulların yarattığı sorunları görerek yürekli önlemler alabilen ve bunların gereğine halkını inandırabilen hükümetler ülke lerini bugün düzlüğe çıkarırken, bunları başaramayan yönetimlerin ülkelerinde durum giderek ağırlaşmış ve sorunlar çözülmesi güç boyutlara ulaşmıştır. Üzülerek belirtmek zorunda -yım ki, Türkiyemiz sorunları erteleyerek ağırlaştıran ülkeler arasında yer almaktadır. Bu politika son yıllarda Türk toplumunun bazı kesimlerine ülke ekonomisinin gücünün ve olanaklarının üstünde bir yaşam sağlarken günümüz toplumunun tümünü hak etmediği bir bunalımın içine sokmuştur.

Hükümetimiz, Türkiyenin giderek ağırlaşan ve ülkenin geleceğini etkileyebilecek olan bu bunalımı çözme sorumluluğuyla işbaşına gelmiştir. Çözümü beklenen sorunlar ve ağırlaşan bunalım güç, yürekli ve ivedi kararların alınmasını zorunlu kılmıştır. 1978 yılında hükümetimizce alınan bu kararlar, DBKYP'nin daha gerçekçi bir biçimde ve ortamda hazırlanmasına da olanak sağlamıştır.

Bugün, bütün ülkeler, yeni uluslararası ekonomik düzeni ve geleceği kendi çıkarlarına en uygun düşecek biçimde oluşturma çabası içindedir. Ekonomik ve mali güce sahip merkez ülkelere kaynak aktaran az gelişmiş çevre ülkelerden oluşan bir dünyayı özleyenler vardır, uluslararası iş bölümünü çokuluslu şirketlerin belirlediği

bir dünyayı isteyenler vardır, gelir dağılımını ve kalkınma olanaklarını geliştirme sürecindeki ülkeler yararına değiştirmek ve ulusal devletlerden oluşan bir dünya yaratmak isteyenler vardır.

Bu sonuncu grubu oluşturan ülkeler uluslararası mal, sermaye ve teknoloji piyasalarının işleyişini düzenleyen kuralların belirlenmesinde söz hakkı istemekte ve bu amaçla pazarlık güçlerini artıracak yollar aramaktadırlar.

Özellikle Türkiye gibi bir ölçüde sanayileşmiş ve birey başına gelirini belli bir düzeye çıkarılmış ülkeler bu gereksinimi daha çok duymaktadırlar. Çünkü sözkonusu piyasalardaki kısıtlamalardan en çok bu ülkeler etkilenmektedirler.

Türkiye dünya toplumunun bir üyesi olarak bu çeşitli oluşumların etkisinden bütünüyle bağımsız durumda değildir. Ancak son çözümlemede, Türkiye'nin uluslararası işbölümündeki yerini şimdiye kadar sanayileşmeye aday her ülkede olduğu gibi, esas olarak kendi güçleri, çabaları ve toplumsal bilinci belirleyecektir.

Az önce tanımlamaya çalıştığımız koşullar altında 4. Plân temel ilke olarak sorunlara güncel boyutlarıyla çözüm ararken, bu sorunların ana niteliklerini gözden uzak tutmayan ve gelişme hedeflerinin sürekliliğine özen gösteren bir yaklaşımı benimsemiş bulunmaktadır.

IV. Plânın ekonomik ve toplumsal hedefleri, Türkiyenin bugün karşılaştığı ekonomik ve toplumsal sorunlara yatırımları hızlandırarak, döviz gelirlerini artırarak, toplumsal adaleti yaygınlaştırarak, gerekli kurumsal değişiklikleri belirleyerek gerçekçi çözümler getirmeyi ve ekonomiye orta ve uzun vadede sağlıklı bir gelişme yolunda yeni atılımlar yapabilecek güçü kazandırmayı amaçlamıştır.

4. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde gayri safi yurt içi hasılanın piyasa fiyatlarıyla yılda ortalama yüzde 8.2 oranında artarak, 1978 yılının 1140.2 milyar liradan 1983 yılında 1693.3 milyar liraya yükselmesi hedef alınmıştır. Gayri safi milli hasıla ise, piyasa fiyatlarıyla yılda ortalama yüzde 8.0 oranında artarak, 1978 yılında 1145.2 milyar liradan 1983 yılında 1682.6 milyar liraya ulaşacaktır. 4. Plân döneminde GSMH'deki piyasa fiyatlarıyla 537.4 milyar liralık artış so

nucu birey başına gelir, 1978'de 26796 liradan 1983'de 35275 liraya çıkacak ve birey başına GSMH yılda ortalama yüzde 5.7 oranında artacaktır.

IV üncü plânda öngörülen hedeflere ulaşabilmek için 1978 yılında 228.1 milyar lira olan toplam yatırımların, yüzde 12.5 dolayında artarak 1983 yılında 410.5 milyar lira düzeye çıkması hedef alınmıştır. Böylece beş yılda yapılacak toplam yatırım tutarı, 1647.7 milyar lira olacaktır. Bu büyüklüğün 1575.8 milyar lirası sabit sermaye yatırımlarından ve arta kalan 71.9 milyar lirası ise stok artışlarından oluşmaktadır.

IV'üncü Plân döneminde uygulanacak yatırım politikalarında yatırım mallarının giderek ağırlık kazandığı bir sınıfi yapının oluşturulması, dışarıda hızlı bir artış sağlanması, enerji kaynaklarının geliştirilmesi, tarımda verimliliğin yükseltilmesi, kalkınmanın coğrafi olarak dengeli biçimde gerçekleştirilmesi gibi öncelikler esas alınmıştır.

Plân döneminde ekonomide yapısal değişiklik sağlamak, yüksek bir gelir ve üretim düzeyine erişmek amacıyla yatırım malları üreten sanayilerin kurulması ve geliştirilmesi esas olacaktır. İmalât sanayii IV'üncü Plân döneminde de toplam yatırımlar içinde en büyük payı almaya devam edecektir.

Makine, imalât, metalurji, elektronik ve kimya sanayilerine öncelik verilecektir. Ulusal savunma araçları için gerekli silah ve gereçleri üretimi geliştirilecek, bu üretim teknoloji üretir, yeni yatırım alanları açar nitelikte olacaktır.

Dördüncü Beş Yıllık Plan döneminde büyük önem taşıyan bir diğer konu dış ödemelerden doğan darboğazların giderilmesi ve çok yönlü bir uluslararası ekonomik işbirliği çerçevesinde yürütülecek tutarlı ve bilinçli bir dış ekonomik ilişkiler politikasının izlenmesidir.

Dış ödeme gücünü artırmada temel yaklaşım ekonomide çok unsurlu dengeye dayanarak daha geniş çerçevede ve planlı biçimde dışarıya açılmaya sağlamaktır. Bu amaçla dış satımı özendirerek önlemler yanında turizm ve dış ticaret filolarının geliştirilmesi, işçi tasarruflarını daha büyük ölçüde yurda getirme olanaklarının yaratılması, dışarıya teknik ve diğer hizmet gönderilmesinin özendirilmesi öngörülmektedir.»

ICFTU'NUN ONİKİNCİ DÜNYA GENEL KURULU İSPANYA'DA YAPILACAK

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun «Onikinci Dünya Genel Kurulu»nun İspanya İşçi Sendikaları Konfederasyonunun teklifi üzerine, 19-23 Kasım 1979 Tarihinde Madrid'te yapılmasına karar verilmiştir.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU), tüzüğü gereğince, bağlı kuruluşlarına, bu arada, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)'e de bir yazı yazarak, gündem taslağının saptanması için önerilerini göndermesini istemiştir.

Tüm bu öneriler, (ICFTU) da toplanarak değerlendirilecek ve öncelik sırasıyla genel kurul gündemi saptanacaktır.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun bundan önceki genel Kurulunda, «Kadın İşçiler - Eşit Haklar - Fırsat Eşitliği - Sorumluluk eşitliği, - Ekonomik Güven ve Sosyal Adalet, Çok Uluslu Şirketlerin uluslararası yasal kontrolü ile insan hakları ve sendikal haklar» tartışılmıştı.

SEMİNER

TEKGIDA - İŞ SENDİKASI'nın BİLİMSEL SENDİKACILIK SEMİNERİ ANKARA'DA YAPILDI

BÜYÜK
İLGİ GÖREN
SEMİNERDE
EĞİTİMİN
SENDİKACILIKTA
ÖNEMİ
ANLATILDI

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)'e bağlı, Tekgıda - İş Sendikasının Ankara'da yaptığı ve uzun süreli devam eden, «Bilimsel Sendikacılık» konulu seminerde bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, «Türk Sendikacılık hareketi gelecekte güvenilir ellerde olacaktır» demiştir.

Halil Tunç, kendisinin ve arkadaşlarının sendikacılığa başladığı yıllarda, özellikle eğitim gibi çok önemli konuların bahis konusu bile edilmediğini, güç şartlar altında sendikacılık yaptıklarını bildirmiş ve seminere katılanların yaş ortalamasının oldukça aşağı düzeyde bulunmasından dolayı kivanç duyduğunu bildirmiştir.

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, konuşmasında şunları söylemiştir :

«Değerli arkadaşlarım, şahsıma gösterilen övgü dolu sözlerinize teşekkür ederim. Gerçekten her zaman Tekgıda - İş camiasından feyiz aldım. Her zaman bundan gurur duymuşumdur. O teşkilattan Türk İşçi Hareketinin en yüce organlarına kadar seçilmenin mutluluğunu tattım. Bir fani için elbette bundan yüce duygu, bundan yüce insanı haz veren bir gelişme olamaz. Elbette şu anda işçi hareketi içinde yalnızca Tek-gıda-

İş'i temsil eden bir kişi değilim. Bugün Türk İşçi Hareketi'nin büyük kesimini sinesinde toplayan gerçekten Türkiye'de demokratik rejimin korunup savunulmasında büyük sorumluluklar yüklenen teşkilâtın en yüksek görevlisi bulunmaktayım. Bir eğitim seminerinde başka konulara girecek değilim. Çünkü eğitim sorununu halletmemiş bir toplum, eğitim sorununu halletmemiş bir sendika zaten diğer sorunların halinde her zaman büyük engelle karşı karşıya kalacaktır. Denilebilir ki, eğitim tüm sorunların anahtarıdır. Bu bakımdan eğitim konusunda bir iki kelime söyledikten sonra sizlere başarılar dileyip, fırsat buldukça seminer süresinde tekrar sizlerle sohbet imkânına sahip olabilirim kendimi mutlu addedeceğim.

TÜRK TOPLUMUNA EĞİTİM HİZMETLERİ :

Arkadaşlarım, görebildiğim kadarıyla yaş ortalaması oldukça aşağı düzeyde olan bir topluluk katılıyor seminere. Bu beni ziyadesiyle sevindirdi ve duygulandırdı. Denilebilir ki, Türk Sendikacılık Hareketi gelecekte güvenilir ellerde olacaktır. Genç, dinamik, kendini yenileyebilen ve çağımızın gereklerine uygun eğitilmiş bir liderler topluluğu elbette yalnız Türk Sendikacılık Hareketinin değil, Türk toplumuna da büyük hizmetler verecektir. Sizler şanslısınız, hiç olmazsa bu tip eğitimlerden geçebiliyorsunuz, sendikanız sizlere bu konuda günün şartlarına uygun bir eğitim vermek üzere zaman zaman sizleri bir araya getirebiliyor. Bizler bu şanstı yoksun olarak sendikacılık hareketinde mücadele ederdik. Daha açık ifadeyle alaydan geldik alaylıyız. Halk dilinde bu tabir vardır. Belirli bilimsel bir kariyerdan geçmeyen kişilere Alaylı derler, gerçekten bizzat sendikacılık alanında alaylıyız. Bilimsel bir sendikacılık görmedik, bugünkü seminerin konusu ise, bilimsel sendikacılık. Beni ziyadesiyle duygulandırdı, temenni ederiz ki, Tekgıda-İş, bu çabasına daha yaygın, daha süratli devam etsin ve gerçekten bilimsel olarak yetişen bir sendika yöneticisi yalnız temsil ettiği kitlenin ekonomik ve sosyal durumunu koruyan ve geliştiren kişi değil, demokratik rejimin teminatı ve Türk toplumunun birçok çıkarlarını Türk toplumunun mutluluğuna giden yollarda önder kişi rolünde olacaktır. Eğitim, daha önce de söylediğim gibi

her sorunun anahtarıdır. Eğitim sorununu halletmemiş bir toplumda, kalkınmadan bahsedilemez, eğitim sorununu halletmemiş bir toplum demokratik rejime yeterince sahip çıkamaz. Bugün eğer Türk işçisi Türk-İş ve Topluluğu demokratik rejime sahip çıkıyorsa, demokratik rejim konusunda az da olsa gördüğü eğitimin sonucudur. Daha açık ifadesiyle demokratik rejimin nimetlerinden yararlanıncaya, onun bilincine ulaştıkça demokratik rejime daha fazla sahip çıkacaktır.

TOPLU SÖZLEŞME HAKKI OLMAYAN YÖNETİMLER :

Rejime karşı yöneltilen saldırılar hangi yönden gelirse gelsin, ister faşizan, ister komünizan etkiler, tutum ve davranışlar ilk reaksiyonu sendika yöneticilerinden, işçilerden görürler. Çünkü işçiler bilmektedir ki, bu kabil totaliter yönetim biçimlerinde işçinin hak ve özgürlükleri işçinin sosyal ve ekonomik haklarını sağlayan sendika özgürlüğü toplu sözleşme özgürlüğü yoktur. İnceleyin, zaten bilimsel sendikacılığın bir amacı da odur. Programınızda var mı bilmiyorum? Faşist ve Komünist yönetimlerde toplu sözleşme hakkını göremezsiniz. Grev hakkı-

nı göremezsiniz. Gerçek anlamda sendika hürriyetini. İşte sendikacılar bilimsel sendikacılığın tabii sonucu olarak, bu kabil doktrinleri, bu kabil idare biçimlerini iyi öğrenmeli ve öğrenmekle kalmayıp demokratik rejimin işçi kesimi için ne büyük bir nimet olduğunu gittikleri zaman toplumun her kesimine anlatma olanağını bulmalıdır. Bu da ancak eğitimle mümkündür. Tekgıda-İş yöneticilerini bu konuda ne kadar takdir etsek, ne kadar kutlasak yeridir. Temenni ederiz, yalnız bu konuda değil, her türlü imkânı vardır sendikanızın, Türkiye de çok güçlü bir sendikadır. Gücünü eğitim sahasında daha yaygınlaştırarak daha hızlı bir biçimde devam ettirebilirsin, çünkü bu yalnız sizin eğitilmeniz değil, temsil ettiğiniz kitlenin ekonomik ve sosyal yararlarını sağlamak değil, ülkenin kaderinde de büyük rol oynamaktır. Demokratik rejimin sağlam zeminde sağlam ellerde kalmasının belli başlı müeyyidelerinden biri olacaktır. Bu kısa duygulardan sonra sizlerle tekrar görüşmek ümidiyle başarılar diler, size ve yöneticilerinizle bundan sonra da çalışmalarınızda eğitime önem vermenizi, eğitim konusunda ne kadar çalışsanız bunların boşa çıkmayacağı inancımı tekrarlar, başarılar dilerim»

ACI BİR KAYIP

Sendikacı Sarıahmetoğlu vefat etti

Emekli Sendikacılar Petrol - İş Eski Mali Sekreteri Mehmet SARIAHMETOĞLU, dergimiz baskıya verildiği anda, teessürle öğrendiğimize göre vefat etmiştir.

Mehmet Sarıahmetoğlu'nun vefatından sonra, TÜRK-İŞ İcra Kurulu Petrol İş Sendikası Genel Başkanlığına ve merhumun eşi Bayan Zehra Sarıahmetoğlu'na birer taziyet telgrafı çekmiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun Petrol İş Sendikası Genel Başkanlığına çektiği telgraf şöyledir :

«Emekli sendikacı ve Değerli İnsan Mehmet Sarıahmetoğlu'nun vefatını büyük bir teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Acınızı paylaşıyoruz.

Merhuma rahmet, arkadaşlarına başsağlığı dileriz.»

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun Merhum Mehmet Sarıahmetoğlu'nun eşine gönderdiği telgrafta ise şöyle denilmektedir :

«Sayın Zehra Sarıahmetoğlu,

Petrol Sitesi

Levent - İSTANBUL

Mehmet Sarıahmetoğlu'nun vefatını, bugün büyük bir teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Acınızı paylaşıyoruz.

Merhuma rahmet, size başsağlığı dileriz.»

TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ :

« CHP İLE AP POLİTİK ENGELLERİ KALDIRMALIDIR »

«TÜRK-İŞ, DEMOKRATİK REJİMİ
İNANÇLA SAVUNMAK İÇİN DİSK VE
DİĞER İŞÇİ KURULUŞLARIYLA
İŞBİRLİĞİNE HAZIRDIR.»

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK - İŞ) Yönetim Kurulu Ankara'da beş gün süren ve Genel Başkan Halil Tunç'un Başkanlığında devam eden toplantıdan sonra bir bildiri yayınlayarak, «CHP - AP Ortak Hükümet Kurmalı» önerisinde bulunmuştur.

TÜRK - İŞ Bildirisinde, TÜRK - İŞ'in demokratik rejimi inançla korumak için, Disk ve diğer işçi Kuruluşlarıyla işbirliği yapmağa hazır olduğu da açıklanmıştır.

TÜRK - İŞ Yönetim Kurulunun bildirisi şöyledir :

ANARŞİYE KARŞI TUTUM :

«Anayasa'da öngörülen kuralların gerçekleştirilmesi çabalarının yanısıra Anayasa dışı sosyal ve ekonomik bir düzen kurulması, devletin şeklinin değiştirilmesi, Atatürk devrimlerinin ve demokrasinin tahribi amacına yönelen her türlü akıma karşı bütün gücüyle mücadele etmeyi insan haklarına Atatürk ilkelerine ve Anayasamıza dayanan milli, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti anlayışı içinde komünizm, faşizm, gerici, k, yoksulluk, cehalet ve sefaletle mücadele ile demokratik düzenin korunması sosyal adaletin gerçekleştirilmesi ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılmasında hizmet etmeyi» Ana Tüzüğü'nün temel hükümleri ve açık seçik amacı olarak belirleyip ilkn eden TÜRK - İŞ Konfederasyonu ve bağlı teşkilatı kurulduğundan bugüne kadar amacından şaşmaksızın hiçbir anarşik eylem ve işlemin içinde bulunmadığı gibi, anarşik

eylem ve işlemlere yardımcı olacak, bu eylemleri yürek'endirecek hiçbir tutum ve davranışa da girmemiş ve sürekli karşı olarak mücadele vermiştir.

Bu nedenle, ulusumuzun ve Türk İşçisinin güç ve güven kaynağı TÜRK - İŞ, ilke ve amaçlarının ışığı altında gündemindeki konuları müzakere ederek değerlendirmiştir.

Yapılan müzakereler ve değerlendirilmeler sonunda, Anayasamızda kurallanan demokratik rejime koşku duymaksızın inanan, komünizme faşizme ve her türlü totaliter rejim özlemcilerine karşı olduğunu açıklamakta tereddüt etmeyen işçi kuruluşları ve bu inancı paylaşan diğer kuruluşlarla işbirliği yapmağa hazır olduğu kararlaştırılarak TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU ayrıca anarşi ve terörle mücadelede teşhis'ini ve öncelik taşıyan önerilerini aşağıdaki şekilde karara bağamıştır.

TÜRK-İŞ'İN ÇAĞRISI

Yukarıda belirtilen görüşlerin ve alınan kararların ışığı altında TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, özel olarak anarşi ve terörizmle mücadelede gerek Konfederasyon ve bağlı teşkilâtınca izlenecek yol ve alınacak teşkilât içi önlem, eylem ve işlemler ve gerekse komünizme, faşizme ve her türlü totaliter rejime karşıtlığını ilân ederek, Anayasamızda kurallanan demokratik rejimi inançla savunmayı görev bildiğini belirtmek şartıyla TÜRK - İŞ'in, Disk ve diğer işçi Kuruluşlarıyla işbirliğine açık olduğunu ve bu istemleri, temalarını, ülke çapında alınması gerekli diğer önlemler ile başvurulacak işlemleri, ayrıntılı

olarak tespit etmek, önerilerde bulunmak üzere bir Daimi Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

CHP VE AP'Yİ İŞBİRLİĞİNE DAVET :

TÜRK - İŞ Yönetim Kurulu, devletimizi ve Anayasamızda kurallanan demokratik rejimimizi, ulusumuzun bütünlüğü ile tüm milli ve manevi değerlerini, milli güvenliğini ağır biçimde tahrip etme boyutlarına ulaşan anarşi ve terörizme karşı etkin bir mücadelenin verilmesi ve belirtilen öncelikli önlemlerin kısa sürede alınması yolunda CHP ve AP olarak iki büyük siyasal partimizin lider ve yöneticilerinin ortak hareket etmek ve giderek ortak bir hükümet kurmak yolunda aralarındaki her türlü fiili ve politik engellerin kaldırılması gerekliliğine inancını bir kez daha belirtmeyi görev sayar.

Demokratik rejim içerisinde anarşiye ve terörizme karşı etkin önlemlerin alınabileceği kanaatinde olan TÜRK - İŞ Yönetim Kurulu, demokratik repimimizin belli bir süre içinde daha da güçlendirilmesi ve özlenen biçimde işlerliğe kavuşturulması yolunda bu görüş ve inançlarını CHP ve AP Genel Başkanlarını ziyaret ederek iletmeyi ve bu önlemlerin alınması istemi ile ortak harekete gidilmesi istemini yineleyerek bu konuda etkinliğini kullanmayı kararlaştırmıştır.

TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU, sayın Cumhurbaşkanı'nı da ziyaret ederek bu yö'da girişim'erde bulunmalarını arz ve talep etmeyi ittifakla karara bağlamıştır.

CUMHURİYETİN 55. YILINDA ÜLKEMİZİN DURUMU :

Cumhuriyetimizin 55. yılını kutlamaya hazırlandığımız şu günlerde ülkemiz, ağırlaşmış olan iç ve dış sorunlar altında büyük sıkıntı içinde bulunmaktadır.

Bütün önlemlere rağmen tırmamaya devam eden anarşi ve terörizm, can ve mal güvenliğinin sağlanmasında ilgililerin çaresizliği, Devlete olan güvencenin sarsılmasına yol açmıştır.

Hayat pahalılığı, işsizlik, ihtiyaç maddelerinin yokluğu ve uzayıp giden kuyruklar, vatandaşımızı bezginliğe sürüklemiştir.

Bu sıkıntılara çözüm bulmak ve pratik çareler getirmek, şüphesiz Hükümetin görevidir. Köklü bazı tedbirlerin alınmasında Parlamentonun ve tüm siyasi partilerimizin görevi vardır. Bugüne kadar bu alanda alınan tedbirlerin ve sarfedilen gayretlerin yeterli olmadığı yolunda düşünce birliğinde bulunan Yönetim Kurulumuz, öncelikle halkın günlük yaşamının sıkıntılarından kurtarılması ve biraz olsun rahatlatılabilmesi için, can ve mal güvenliğinin kısa sürede sağlanması, temel ihtiyaç maddeleri fiyatlarının keyfi zamlarla devamlı yükseltilmesinin önlenmesi, çarşıda, sokakta, okulda ve işyerinde Devlet güvenliğinin sağlanması için başta Hükümet olmak üzere tüm ilgilili ve yetkilileri göreve davet etmektedir.

İŞYERLERİMİZDEKİ HUZURSUZLUK :

Ülkemizdeki genel istikrarsızlık, pek tabii olarak çalışma hayatımızı da yakından etkilemektedir. Enerji sıkıntısı ve döviz yokluğunun getirdiği olumsuz etkiler yanında, son aylarda sıkıntısı iyice hissedilen para yokluğu da çalışma hayatımızı ve işyerlerimizi kötü yönde etkilenmektedir. Bütün bunların üzerine devamlı olarak tenkidini yaptığımız, partizan tutum ve siyasi kadrolaşma sonucu işlerinden edilen işçiler ve mağdur edilmiş ailelerin dinmeyen şikayetleri vardır.

Anayasamızın 42. maddesi Devletin çalışanları her yünden korunmasını ve işsizliği önleyici tedbirler almasını öngörmüştür.

Emeğini arz ederek, binbir güçlük içinde hangi tür işyerinde olursa olsun, bir işe girebilmiş olma, çalışanları, devlet, işsiz bırakmak değil korumak zorunluluğundadır. İktidarın buna titizlikle uyması gereklidir.

VERGİ ADALETİ VE EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ :

Anayasamızın 61. maddesi, her yurttaşın kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödeyeceğini hükme bağlamıştır.

TÜRK-İŞ, yıllardır çalışanların, ücretlilerin, dar gelirliğin ödeme güçlerinin üzerinde bir vergi yükünü taşımaya mahkûm edilişlerini ortaya koymuş ve bu durumun kesinlikle değişmesinin gerekliliğine inanarak, vergi adaletini ısrarla savunagelmıştır.

Hükümetin, bazı vergi tasarılarının tadili ile ilgili kanun teklifini genel olarak olumsuz karşılamak mümkün değildir. Ancak, siyasi partilerin bu Tasarıyı Mecliste bir atarışma aracı olarak seçmeleri ve Tasarı ve müzakerelelerini çıkmaza götürmelerinin sonucu Türk-İŞ'in hazırladığı ve 200 binden fazla işçimizin imzaladığı metinde yer aldığı gibi vergi adaletinin özlenen biçim ve mánada sağlanması ve bütün siyasi partilerin yıllardan beri savunmasını yaptığı en az geçim indiriminin 1978 yılı içinde çıkartılmasını sağlamak üzere özellikle parlamentoda gurbu bulunan siyasi partilerimizin samimi bir gayret içerisinde olmasını istiyor, bu çok önemli hususta kendilerini göreve davet edmiyoruz.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU, vergi adaletinin sağlanması ve en az geçim indiriminin süratle çıkartılmasını temin için, işçilerimizin topladığı imzaları 1978 Kasım ayı başında çalışmalarına başlayacak Parlamentoda bu önemli Kanun Tasarısının nasıl ele alınması lâzım geldiği yolundaki önerileriyle beraber, Cumhuriyet Senatosu, Meclis Başkanı ve siyasi parti başkanlarına sunulmasına karar vermiştir.

KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ :

TÜRK-İŞ TOPLULUĞU, toplu iş sözleşmeleri ilişkilerinde, yürütümünde ve sonuçlandırılmasında her zaman kesin bir sorumlulukla yurtsever bir görüşle davranmış bir kuruluştur.

Bugüne kadar toplu sözleşme alanında TÜRK-İŞ ve bağlı teşkilâtının dışında ka'an hiçbir kuruluş, kesinlikle ve gururla açıklamak gerekir ki Türk-İŞ teşkilâtının ulaştığı başarıya ve seviyeye asla ulaşamamıştır. Ancak, TÜRK-İŞ'in bu başarısını gölgelemek isteyenlerin bulunduğunu görmekteyiz. Bir takım işyeri yöneticilerinin yanı sıra tutumlarıyla, yürürlükte olan Toplu İş

sözleşmelerinin çıkmaza sokulmasına çalışmaktadır.

TÜRK-İŞ, bu art niyetlilerin gayretlerini boğmaya kesinlikle karardır.

25 Teksitl fakrikasında çalışan Teksitl üyeleri için Sümerbank Genel Müdürlüğünde yapılmakta olan işkolu toplu iş sözleşmesi, 30 bin Sağlık-İş üyesi için Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü ile aktetmek üzere bulunan işkolu toplu iş sözleşmesi, bir takım sun'li sıkıntılar ve bazı yöneticilerin kasıtlı davranışları yüzünden problem olmaya yönelmiş durumdadır. İlgili Bakan'ların, uyuşmazlık büyümeden gerekli müdahalesini, bu sözleşmelerin çözüme ve toplam 50 bin işçinin huzuru için lüzumlu görmekteyiz.

DSİ ve Türkiye Elektrik Kurumu işçileri için Tes-İŞ Federasyonunca ilgili Genel Müdürlüklerle yapılan toplu iş sözleşmesinin uygulanmasında özellikle bazı yöneticilerin gayretleriyle çıkarılan anlaşmazlıklar giderek büyümektedir. Bu çok önemli işkolumuzda huzursuzluk yaratılmasını isteyenlerin neye hizmet ettikleri bilinmektedir. Yönetim Kurulumuz bu Genel Müdürlüklerde ve benzeri diğer işyerlerinde TÜRK-İŞ üyesi kuruluşlara karşı kasıtlı ve hasmane tutumları dikkatle izlemektedir. Ve olayların gelişmesini her gün yakından takip etmektedir.

Yukarda da belirttiğimiz gibi, bazı yöneticilerin kasıtlı tutumları karşısında, TÜRK-İŞ, sesiz kalmayacak ve gerektiğinde en sert önlemleri alacak ve gerekli eylemleri uygulayacaktır. Yönetim Kurulu, hazırlıkların yapılması için bu konuda İcra Kuruluna gerekli talimatı vermiş bulunmaktadır.

Kamu kesiminde yapılan toplu iş sözleşmeleriyle işçilere sağlanan haklar ve birikmiş ücret farklarının ödenmesi gecikmektedir. Bundan dolayı işçiler huzursuzdur. Sözleşme farklarının derhal ödenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

ÇALIŞMA BAKANLIĞININ TUTUMU :

Çalışma Bakanlığı bütün itiraz ve uyarılara rağmen yine şikâyetlere sebep olan bir tutum içindedir. Yönetim Kurulumuz çalışmalarını sırasında gündeme getirelen konuları müzakere etmiş ve özellikle Böge Çalışma Müdürlüklerinin ve İş Müfettişlerinin yanlış tutumlarına, bütün şikâyetlere rağmen halâ son vermemiş bulunan Çalışma Bakanlığının bu tutumunu kınamaya karar vermiştir.

Yönetim Kurulumuzun, gündeme aldığı konuların müzakerelerinde tesbit ettiği ne göre, işkolu ve işyeri yetkilerinin hangi sendikaya ait olduğunu tespit sırasında, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin çoğu ve bazı bölgelerin iş müfettişleri, açıkça yan tutmakta ve siyasal eğilimleri ve sapandıkları ideolojileri doğrultusunda kararlar vermektedirler. Yönetim Kurulumuzun, çok hassas olduğu bu konuda, Çalışma Bakanlığı'm başta Sayın Bakan olmak üzere bir kez daha uyarılmasına karar vermiştir.

Diğer taraftan, radyo'da bir beyanat vermek suretiyle çok sayıda üyenin toplandığı güçlü sendikacılık ilkesine karşı çıkan Çalışma Bakanlığı Müsteşarı, daha da ileri giderek, sendikaları sahip oldukları demokratik haklardan mahrum edecek, işçiyle sendikası arasında nifak yaratabilecek teflif tasarılarından bahsetmiştir.

Şunu iyi bilmelidir ki, demokrasinin vazgeçilmez müesseseleri arasında olan sendikaları zayıflatıcı ve güçsüzleştirici her teşebbüsü, TÜRK-İŞ tarafından kırılabilecek ve boşa çıkarılacaktır.

ALINMAYAN HAKLAR VE DEVAM EDEN UYUŞMAZLIKLAR :

Bütün iyi niyetli çalışmalara rağmen, Zonguldak başta olmak üzere, çeşitli yeraltı ve yerüstü hizmetlerinde çalışıp emekli olmuş işçilerimizin pek çoğu para yokluğu yüzünden kıdem tazminatlarını alamamışlardır.

Bütün bunların üzerine, Belediyeler başta olmak üzere, bazı kamu kuruluşları işçilerimizin çalışarak hakettikleri maaş veya avanslarını zamanında ödeyememektedirler. Bunlar arasında üç aydan beri baaşını alamayan işçilerimizin çalıştığı belediyeler ve bazı kamu kuruluşları vardır.

Uzun süreden beri devam eden bazı grev ve uyuşmazlıklar nedeniyle binlerce işçimiz, fabrika veya işyerleri önünde çile doldurmaktadırlar. Daha çok özel sektör işyerlerinde olan bu uyuşmazlıkların başında uzunca bir zamandır. devam eden Sancak Tül grevini ve yine İstanbul'da Yaşam Mensucat işyeri uyuşmazlığını zikretmek mümkündür. Bunların belli ölçüde bir çözüme kavuşturulması için ilgili Bakanlık'ardan daha yakın alâka beklediğini belirtmek istiyoruz.»

Federal Almanya Çalışma Bakanı

Ehren Berg

Türk - İş'i ziyaret etti ...

Federal Almanya Çalışma Bakanı Ehrenberg, TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç'la görüştü.

Tunç'la görüşen Ehrenberg işçi çocuklarının eğitimi için ödenek ayrıldığını bildirdi

Yurdumıza konuk olarak gelen Federal Almanya Çalışma ve Sosyal Düzen Bakanı W. EHRENBURG TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ'u 23 Ekim tarihinde makamında ziyaret etmiştir.

Türk - İş Genel Merkezinde 40 dakika süren Tunç - Ehrenberg görüşmesinde Federal Almanya Çalışma Bakanlığı Müsteşarı ile Federal Almanyanın Türkiye Büyükelçisi, Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, Türk - İş Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün ve Federal Almanyanın Ankara Çalışma Atası de hazır bulunmuştur.

Bu görüşme sırasında annesinin vefatından dolayı konuk Bakan Ehrenberg'e başsağlığı dileğinde bulunan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç, Türkiye ile Federal Almanya Hükümeti ve DGB arasında çok sıkı ve sağlam temellere bağlanmış dostluk ve sosyal güvenlik ilişkileri bulunduğunu ifade etmiştir. Bu ne-

denle konuk Bakanla yapacakları bugünkü görüşmede mevcut ilişkilere yeni birşey ilâve etmeyeceklerini kaydeden TÜRK-İŞ Genel Başkanı Tunç, ancak Türk işçi çocuklarının eğitim problemleri ile halen Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerinin Türk mevzuatına göre emekli sayılabilmeleri sırasında kesin dönüş için kendilerine ödenmekte olan primlerin SSK'ya devri konusunda Federal hükümetin yardımcı olmasını dilemiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanının başsağlığı dileklerine teşekkür ve şükranlarını sunan Bakan Ehrenberg Türk çocuklarının Federal Almanya'daki eğitimi konusunda bütçeden gerekli ödeneğin ayrıldığını Federal Hükümetin bu tutumu karşısında diğer eyalet yönetimlerinin de ödenek ayırmalarının beklendiğini ifade etmiştir. Türkiye'ye kesin dönüş yapan Türk işçileri için ödenmekte olan sigorta primlerinin Türkiye Sosyal Si-

gortalar Kurumuna devri konusunda ise kısa vadede birşey yapmanın zor olacağını sözlerine ekleyen Federal Almanya Çalışma ve Sosyal Düzen Bakanı, her iki konuda Federal Almanya Sendikalar Birliği (DGB) nin somut öneriler getirmesi halinde yasal çözüm yollarına gidebileceklerini de bildirmiştir.

TUNÇ - EHRENBURG GÖRÜŞMESİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç ile Federal Almanya Çalışma Bakanı Ehrenberg arasında görüşme- de şu konuşma geçmiştir :

TUNÇ — Öncelikle memleketimizi ziyaret etmekte olan sayın Bakanla duyduğumuz elem verici haberdan dolayı başsağlığı diliyorum. Acılarına yürekten katılıyoruz.

EHRENBURG — Sayın Başkanın taziyetlerinden ötürü teşekkür ve şükranlarımı sunuyorum. Diğer taraftan beklenmeyen bu olay sonunda yapılan program değişikliği itibariyle 2 gün olan ziyaretlerimin ve resmi temaslarımın bugün öğleden sonraya sığdırılmasını isteyeceğim.

TUNÇ — Sayın Bakanın ülkemizde kısa sürede kalması bile kendilerine görüşlerimizi ve bazı önerilerimizi aksettirmeye yetecektir. Çünkü gerek Federal Almanya hükümetiyle gerek DGB ile çok eskiye dayanan ve sağlam temellere bağlanmış dostluk ve sosyal güvenlik ilişkilerimiz bulunmaktadır. Bu bakımdan mevcut ilişkiler sonunda yeni bir politika teklif edecek değiliz. Zaten aramızdaki sorunlar belirlenmiş ve rayına oturtulmuş halde.. Kendisinin yüksek seviyede bir şahıs olarak ülkemize gelmiş olması bizi ziyadesiyle memnun etmiştir. Aramızdaki sorunlar biliniyor ve belirli bir politika oluşmuştur. Bu sorunların üstesinden gelmek için de gerek Türk ve Federal Alman Hükümetleri, gerekse TÜRK-İŞ ile DGB arasında çok yakın bir işbirliği mevcuttur. Aramızdaki sorunlar birkaç noktaya kadar indirilmiştir.

EHRENBURG — Sizin bu konudaki fikirlerinize aynen iştirak ediyorum. Gerek iki hükümet, gerekse TÜRK-İŞ/ DGB arasındaki sıkı ve dostane ilişkileri ben de aynı iyi duygularla karşılıyorum. Benim burada bulunmam sizin de belirttiğiniz gibi bu ilişkilere yeni boyutlar kazandırmak için değil. Çünkü buna gerek yok. Ancak aramızdaki işbirliğinin daha sıkı bir hale getirilmesi temennimizdir. Bu ziyaret sırasında

karşılıklı fikir teatisinde bulunacağız. Ben ayrılacağım ama, müsteşarım burada kalacak kendisiyle yapacağınız konuşmalarda, aynen benimle konuşmuş gibi olacaksınız. Onun söylediğini benim söylediğim gibi kabul etmenizi rica edeceğim. Böylece ben ayrıldıktan sonra da Müsteşarımla her konuyu rahatlıkla görüşebileceksiniz.

TUNÇ — Bu arada yine de sayın Bakanla bazı sorunlarımızı satır başları halinde belirtmekte fayda görürüm ve şunu hatırlatmak isterim. Bizim bu satır başları halinde belirteceğimiz sorunlar ümit ederim ki, DGB tarafından Federal Alman Hükümetine iletilecektir. Ancak, DGB nin bizimle ilgili önerilerine sayın Bakanın da yardımcı olmasını temenni ederim. Bilindiği gibi bugün yurtdışındaki işçilerimizin çocuklarının bir eğitim sorunu vardır. Bugün Federal Almanyada bulunan 386 bin Türk çocuğundan 344 bini okuma - yazma çağındadır. Ve bunların eğitimi Türkiye açısından önemli bir problem olarak ortada bulunmaktadır. Türk çocuklarının bu eğitim sorunu konusunda DGB'nin kendilerine getireceği önerileri hükümet olarak olumlu karşılamalarını temenni ediyoruz.

Yine yurtdışındaki Türk işçilerinin bir de emeklilik sorunu var. Türkiye ile Federal Almanya arasındaki Emeklilik yaşı 10 yıl kadar farklılık göstermektedir. Bizde çalışanlar 55 yaşında emeklilik hakkı elde etmektedirler. Federal Almanya'dan yurda kesin dönüş yapan işçilerimize sigorta primleri ödenmektedir. Bu bizim Sosyal Güvenlik ölçülerimize aykırı düşmektedir. En azından işçilerimizin rızası alınmak suretiyle bu primlerin Türk Sosyal Sigortalar Kurumuna intikalini işçilerin sosyal güvenlik garantisi bakımından yararlı görmekteyiz. Eğer DGB'nin bu istikamette bir önerisi gelirse bu primlerin SSK'ya intikali konusunda Federal Alman Hükümetinin yardımcı olmasını dolayısıyla sayın Bakanın bu istikamette müzaheretle bulunmasını buraya gelişleri vesilesiyle istemekteyiz. Bu arada yurtdışından ayrılacak Çalışma Ateşeniz Willers'ten de buradaki çalışmalarını sırasında, büyük yardım, destek ve anlayış gördüğümüzü belirtmek isteriz.

EHRENBURG — Önce Willers hakkında sayın Başkanın ileri sürdüğü duyguları ben de memnuniyetle karşıladım. Zaten kendisi diplomatik teamüllerin dışında bir süre Türkiyede görevlendirilmiştir. Fakat bu sınır sonra erdğinden kendisi Almanyaya dö-

necek ve kariyeri ile ilgili başka bir göreve atanacaktır.

Burada kalacak olan Müsteşarım ise sizinle her konuda görüşmeye amadedir. Kendisi esasen büyük Maden işçileri sendikasında geldiği için bu konuları daha yetkili olarak görüşür. Benim gibi zayıf inşaat işçileri sendikası gelme değil..

Bu arada temas etmiş olduğumuz bazı işçi sorunlarına hem de kısaca değinmek isterim müsaadenizle, Federal Alman hükümeti olarak biz, işçi çocuklarının eğitimi sorununa büyük ehemmiyet vermekteyiz. Ülkemizdeki bütün yabancı işçi çocuklarının eğitimi sorunu üzerindeki çalışmalarımızın daha da etkin hale getirilmesi için bütçemizden ödenekler ve imkânlar ayırmış bulunuyoruz. Ümit ederim ki eyalet hükümetleri de bizim bu çalışmamızdan örnek alarak işçi çocuklarının eğitimi için gerekli ödenekleri ayıracaklardır.

Diğer soruna gelince, işçilerin sigorta primlerinin transferi meselesinin zor olduğunu söylemek isterim. Çünkü biz de Alman Sosyal Sigortalar mevzuatına bağlıyız. Bu mevzuat da buna pek olanak vermez. Fakat 1984 yılına kadar Alman Sosyal Sigortalar Kanununda yapmayı düşündüğümüz değişiklik çerçevesi içinde bu düşünülebilir. Zaten eğer bu konuda DGB'den bu hususta bir somut öneri gelirse ki, DGB ile bu konudaki ilgili daire arasında görüş ayrılığı mevcuttur, DGB böyle bir öneri getirirse, kanun değişikliği sırasında bunu memnuniyetle ele alırız.

TUNÇ — Bu konuda yalnız anlama olduğunu sanıyorum. Kendilerinin sıkıntılarını anlıyoruz, sigorta primlerinin transferi konusunda. Biz Federal Almanya sigortalarına kesilen primleri değil, yurtdışına kesin dönüş yapan işçilere ödenmekte olan primlerden söz ediyoruz. İşte bu primler, en azından işçinin muvafakatı alınırsa bu primlerin SSK'ya intikali konusunda acaba bir gayretleri olur mu? Çünkü bu tip muameleler bazen ticaret metai haline getiriliyor. Bazı açık gözler vekalet aldıkları işçinin primini kendileri alıyor. üzerinden komisyon kesiyor ve kalanını epey sonra işçiye gönderiyorlar.

EHRENBURG — Bu problemi biz de biliyoruz. Aynı işi gözü açılar vergi tadelerinde de yapıyorlar. Bu sorun kısa vadede çözülecek birşey değil. Ancak DGB ile birlikte yapılacak çalışmalar sırasında, bunlara ortak bir çözüm getirilebileceğini sanıyorum.

Neşe EREL
«TÜRK-İŞ ARASTIRMA MÜDÜRÜ»

Türkiye'de Motor Sanayii ve Türk - İş'in Katkısı

KISA TARİHÇE :

Otomotiv sanayiinde kayda değer gelişmeler, 1960 sonrası plânlı döneme geçişle başlar.

1960 - 65 yıllarında Uzel, TZDK, Chrysler, GENOTO BMC, Çelik Montaj, Bisan, Otobüs karôseri Sanayii, Kamyon, Kamyonet, Otobüs, Otomobil, Motosiklet ve Traktör üreticisi olarak montaj düzeyinde otomotiv sanayiine katılmışlardır.

1965 - 70 Yılları, otomotiv ürünlerinde ithal yasaklamalarının başladığı, yerli üretimin, etkin araç talebini giderek tamamladığı devirdir. MAN, Karsan, Otomarsan, Oto-Yol, Beldesan, Tofaş, Oyak - Renault Otomotiv Sanayiine bu dönemde girmişlerdir.

1970 - 1975 Dönemi ise otomotiv sanayiinde yerleşme çabalarının güçlendiği, gerek araç üretiminde gerekse araç parkında gelişmeler dönemidir.

YERLİLEŞME ÇABALARI :

Yerleşme oranının yükselmesinde 1964 yılında çıkarılan «Montaj Sanayii Talimatı» rol oynamıştır.

1960 larda yerli muhteva, montaj işçiliği, koltuk, iç kaplama, lâstik, akümülatör ve boyadan ibaretti.

1975 lerde yerleşme oranı Otomobilde % 67, minibüste % 60, otobüste % 65 - 75, kamyon - kamyonette % 60'a çıkmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 1978 yılı için tespit ettiği yerli muhteva hedefleri şöyledir: Otomobil % 90, minibüs % 75, kamyon - kamyonet % 75, otobüs % 75 - 80, treyler çekicisi % 57.

Yerli muhteva oranının daha da yükseltilmemesinin başlıca sebebi ülkemizde motor ve aktarma organları üretiminin gecikmesi, BMC firması hariç yüksek beygir gücünde motor üretimi yapılmamasıdır.

Plân ve programlarda Diesel motorların projelerine verilen önem ve ağırlık her yıllık programda yatırım malı sanayileri içinde Diesel motoru sanayiinin çok

önemli bir yeri olduğu ve tüm sorunların çözümlenerek hemen örgütlemeye geçilmesi gereği ve önlemleri sayılarak belirtilmiştir. Buna karşın motor ve dişli sanayiine ciddi olarak girmek maalesef çeşitli nedenlerle mümkün olamamıştır.

TÜRK-İŞ'İN İLK GİRİŞİMLERİ :

1974 Kıbrıs Barış Harekâtını Takiben TÜRK-İŞ'in açtığı kampanya sırasında toplanan paralarla, Ulusal harb sanayiinin kurulması amacını gerçekleştirmede ilk adım olmak üzere Diesel motoru ve aktarma organları sanayii kurulması kararlaştırılmıştır.

Kararı takibeden kısa bir süre içinde piyasa araştırması, yapılabilirlik (fizibilite) etüdü, ana sözleşme hazırlığı tamamlanmış bu arada Devlet Plânlama Teşkilâtının çok büyük isteği ve desteği ile hızlı bir hazırlık temposu içine girilmiştir. Ancak bu arada iktidarın değişmesi ile yapılan hazırlıklar, birinci MC hükümetince (bilinmeyen nedenlerle!) engellenmiştir.

YENİ GİRİŞİMLER :

1976 yılında yapılmış olan 10. TÜRK - İŞ Genel Kurulunda muhalefet lideri olarak bir konuşma yapan sayın Bülent Ecevit: «Temel Sanayileri işçi hareketi ile birlikte, sendikalarla birlikte kurmaya razı mısınız, değil misiniz? Razi iseniz motor sanayiinde bunun kanıtını vermeye hazır mısınız, değil misiniz? Bunu sormak gerekir» demiş ve sonunda «şimdi huzurunuzda bu soruların hepsine, Cumhuriyet Halk Partisi adına kendi cevabımı veriyorum: Hepsine evet, evet, evet diyorum» vaa-dinde bulunmuştu.

Bu vaade dayanarak Başbakan olunca kendisi ile temas kurulmuş ve Motor Sanayiinin kurulması girişimleri yeniden hız kazanmıştır.

● KONYU GELECEK SAYIMIZDA TEKRAR ELE ALACAĞIZ...

KAPAKTAKİ KONU :

Şide, 200 bin imzalı
dilekçeyi, Türk - İş adına
Meclis

Başkanı
Karakaş'a
sundu...

TÜRK İŞ'in VEL

**Türk -
« Yılda 5
kaybı
vatan
hizmeti**

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri M. Sadık Şide, (3 Kasım 1978) Tarihinde saat 11.00'de Türkiye Büyük Millet Meclisine Giderek, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'a, 200 Bin İşçinin imzaladığı ve «En az Geçim İndirimi» ile «Vergi Adaletinin Sağlanması» konusunda Türk - İş'in görüşlerini kapsayan dilekçeleri sunmuştur.

«Sağlanması» konusunda Türk - İş Genel Sekreteri M. Sadık Şide, dilekçeleri Meclis Başkanına verirken, şunları söylemiştir :

«Zatiâlinize 200 bin işçinin imzasını hâvi ve altı büyük klâsörde topladığımız, «En az geçim indirimi» işçimizin yıllardan beri özlem içinde bulunduğu, özlemle beklediği «En az geçim indirimi» Kanun Tasarısının ve yine Türk - İş'in 24 ilkesinden biri olan ve 12 Sayılı ilkede ifadesini bulan «Vergi Adaletinin Sağlanması» için hazırlanmış ve Meclislere sunulmuş bulunan Vergi Reformu Kanunu Tasarısının, görüşlerimiz çerçevesi içerisinde kısa sürede çıkmasına, değerli desteğinizi talep etmek

üzere, huzurunuzda bulunuyoruz.

200 Bin işçimizin imzasını sizlere takdim etmekle, bu talebimizi yapmış oluyoruz.»

MİLLET MECLİSİ

BAŞKANININ SÖZLERİ :

«Sayın Şide,

Değerli işçilerimizin özellikle 200 bininin biraraya gelerek bu kadar büyük bir içtenlikle dile getirdikleri haklı isteklerini ki, bunlar ifade ettiğiniz gibi, birincisi «En az geçim indirimi», diğeri de «Vergi Adaletini Sağlayıcı Vergi Yasaları»dır.

Bu isteklerini büyük bir memnuniyetle kabul ediyorum ve gerekli mercilere ileteceğimden de şüphemiz olmasın. Bu iki konuda 200 bin işçinin çok ötesinde, pek çok vatandaşımızın, daha imzası olmayan pek çok işçi kardeşimizin ortak özlemidir, ortak arzusudur. Bunu da böyle kabul ediyor ve gerekli mercilere, gerek komisyonlara, gerek hükûmete, bu isteklerinizi süratle kanunlaşması dileği ile ileteceğim.

Ayrıca Meclis Başkanı olarak, gündemlerde en ön sırayı alması için gerekli girişimlerde bulunacağım.»

ŞİDE :

«Çok Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bir tanesini hemen açalım, Zatiâliniz ve Basın mensubu arkadaşlarımız görsünler.

Efendim görüldüğü gibi, Türkiye'nin her tarafından en uzak köşelerinden işçi arkadaşlarımız 1 milyon 750 bin Türk - İş topluluğu adına işçilerimizi temsilen size, arkalarında gerekçeleri ile beraber Meclis Başkanlığına sunulmuş imzalar. Bir taraftan bu imzalar daha devam edegelmektedir. Fakat, biz kısa zamanda bize ulaşanları, hazırlanmış olanları size sunmak üzere vakti değerlendirmek istedik.»

MECLİS BAŞKANI :

«Öyle zannediyorum ki, hiç bir meclis üyemiz, hiç bir parti grubumuz bu kadar haklı ve önemlice dile getirilmiş bir istek için zaman kaybetmeyecektir. Zamanı azami derecede değerlendirerek, iki konunun da süratle yasalaştırılmasına çalışacaklardır.»

VERGİ POLİTİKASI

**İş Genel Sekreteri :
500 milyar liralık vergi
bundan dolayı, Devlet
vatandaşa yeteri kadar
vergi getiremiyor ...»**

ŞİDE :

«Ümit ediyoruz ve bekliyoruz efendim.»

Türk - İş Genel Sekreteri M. Sadık Şide, Millet Meclisi Başkanının yanından ayrıldıktan sonra, gazetecilerin konu ile ilgili sorularını cevaplandırmıştır.

Bir Gazeteci, Türk - İş Genel Sekreterine tam olarak getirilen imza miktarını sormuştur.

Sadık Şide, soruya şu şekilde cevap vermiştir :

«Bizim imzaya açtığımız, bu vergi yasaları konusunda açtığımız kampanya 500 bin imzalıdır, Fakat, bunu Türkiye'nin her tarafına gönderdiğimiz için çok uzak illerine gönderdiğimiz için, onların tekemmül ettirip Türk - İş'e göndermesine kadar geçecek zamanı, uzun bir süre olarak düşündük ve hazırları getirelim, meclis başkanına sunalım ve gündemin ilk sıralarında yer alsın, dedik.

Bildiğiniz gibi, 3-5 yıldanberi bütün partiler adeta yarış haline girdiler. En az geçim indirimi konusunda, hepsinin büyük anlayışı var, hepsinin ayrı ayrı hazırlıkları var. Çeşitli şekillerdeki

hazırlıklar. Biz, bunları Türk - İş'in görüşü istikametinde toplanın istiyoruz.

Türk - İş'in ileriden beri ortaya koyduğu «En az geçim indirimi» ile ilgili görüşü, hatırlatmak gerekirse şöyledir :

En az geçim indirimi, asgarî ücret seviyesinde tutulmalı, asgarî ücret seviyesindeki kazanç vergiden istisna edilmelidir. Asgarî ücret en geç iki yılda bir günün şartlarına göre, yeniden düzenlenir. Tazeliğini koruyacak bir rakamdır. Ama, kanun metnine hiç bir zaman rakam konmasına razı değiliz, hatta karşıyız. Doğru olmaz, bugün konacak 3000 lira, günün şartlarına göre 3 gün sonra değerini kaybeder. 5000 bin lira da koysanız, dört gün sonra değerini kaybeder. O sebeple Asgarî ücret demek, hem kanun tekniğine uygun, hem de bu konuda gerçekten en isabetli ifadedir. Kanunlarımızdan bir kaç tanesinde var, kanun tekniğine de ters gelir.

Diğer taraftan «Vergi Adaletinden Kastımız» da şudur :

Türkiye'de halen az kazançlı çok vergi vermekte, çok kazanç

lı da maalesef çok vergi vermemektedir. Bu arada ö.çülebilen miktarı ile yılda 50 milyar lira vergi kaçırılmaktadır. Devlet 50 milyar liralık hizmeti vatandaşa sunamamaktadır. Vergi Reformu az kazançlıdan az, çok kazançlıdan çok vergi almayı amaçlamalı, fakat mutlaka vergi kaçırğını önlemelidir.

SORU : «Gündemde bulunan Vergi Kanun Tasarısında tamamen mutabık mısınız?»

CEVAP :

«Hayır.

O manada katiyyen anlaşılmasın. Biz, gelen tasarı ile bu teklifimiz arasında fark görüyoruz. Benzerlikler olmakla beraber, yüzde 100 mutabık değiliz.

Orada bizi ilgilendirmeyen, işçi temsilcileri olarak bizim destekleyemeyeceğimiz bazı hususlar var. Onlar hakkında herhangi bir fikir beyan etmek istemiyoruz. Biz, ücretlilerin, emek arz edip ücret kazananların vergileri ile meşgulüz. Bunları söylüyoruz, bunlarda adalet istiyoruz. Tabi bu adalet paralelinde diğer vergi kanunlarında da, gerekli düzenlemeler parlâmento-da yapılmalıdır.»

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ı makamında ziyaret eden TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, 200 bin işçinin imzaladığı 6 klasör dolusu dilekçe paketini sundu.

sosyal güvenlik

YURTDIŞINDAKİ

İŞÇİLERİMİZİN

EMEKLİLİK

SORUNU

OSMAN NURİ TEKMAN

TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

Yapılan «iş gücü anlaşmaları»'na göre yurt dışında çalışmağa başlayan işçilerimizin, bu anlaşmalardan en erkeni iki yıl sonra yapılan «Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri» ile, sosyal güvenliklerinin sağlanması yoluna gidilmiştir.

Aradan geçen uzun yıllar sonunda, yapılan bu sosyal güvenlik sözleşmelerinin, uzun vadeli sigorta kollarından biri olan Yaşlılık Sigortasında büyük bir aksaklığın olduğu belirmeye başlamıştır.

Sözleşmelerde yaşlılık aylığı sigortasında hizmetlerin birleştirilemesi mevcuttur; ama her ülke, yaşlılık aylığını, kendi yasalarındaki şartlar ve sözleşmelerindeki hükümlere göre bağlayacaktır.

Kendi yasalarındaki hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasında, bilhassa batı Avrupa ülkelerinde çalışan işçilerimiz bakımından şartlar oldukça ağırdır.

Şöyle ki, bahsedilen ülkelerde ortalama kömür ve yaşama ihtimali; ülkemize nazaran 10 yıl gibi bir fark gösterdiğinden; yaşlılık aylığı yaş sınırı o ülkelerde kadınlar için 60, erkekler için 65 olarak tesbit edilmiştir. Ülkemizde ise bu sınır kadınlar için 50, erkekler için 55 (Yaşa bağlı olmayan şartlar dışında) olarak tesbit edilmiştir.

İşte bahsedilen bu yaş farkından dolayı, yurt dışında çalışan işçilerimizin yaşlılık aylıkları, bir sorun olarak belirmeğe başlamıştır.

Henüz sosyal Güvenlik sözleşmesi yapılmamış ülkelere çalışan işçilerimizin yaşlılık sigortaları ise daha büyük bir sorun olmuştur.

Bu sorunu yıllar önce sezen TÜRK-İŞ, soruna bir çare bulmak amacıyla bu konuda işçilerimizin yoğun bulunduğu ülkelerin Sendika Birlikleri ile temasa geçmiştir. TÜRK-İŞ bir taraftan bu temalarını sürdürürken diğer taraftan da bu hususları hazırlanan bir kanun teklifini T.B.M.M.'ne vermiştir. Bu teklifi müteakip o zamanki Hükümet tarafından da bir kanun tasarısı hazırlanmış; ancak 1977 seçimlerine gidilirken teklif ve tasarı kadük olmuştur.

Seçimleri müteakip teklif yinelenmiş, iktidarın değişmesine rağmen eski tasarı aynen T.B.M.M.'ne getirilmiştir.

Belirlenen etkenler ve belirtilen çalışmalar sonucu kısa bir zamanda, daha çok tasarının ağırlığını içeren, 2147 sayılı yasa çıkmış ve 7.6.1978 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Yasa, Sosyal Güvenlik ilkelerine tam uymamakla beraber, yurt dışında çalışan işçilerimizin yaşlılık sigortasında beliren sorunlarına atılmış bir adım olarak önemlidir.

Yasada Sosyal Güvenlik ilkelerine uymayan noktalar üzerindeki görüşümüzü şöyle sıralayabiliriz:

Ülkemizde çalışanlar, genellikle diğer ülkelerde de olduğu gibi, işlerin niteliğine göre üç ana Sosyal Güvenlik kuruluşunda toplanmıştır. Şöyle ki Devlet memurları, TC Emekli Sandığı Kanunu; hizmet akti ile çalışanlar (işçiler) Sosyal Sigortalar Kanunu ve bağımsız çalışanlar da Bağ - Kur Kanunu kapsamındadırlar. Sosyal Güvenlikte prensip bu iken, yurt dışında çalışanlar, bu yasada, yaptıkları işin niteliğine göre hizmet değerlendirmesine tabi tutulmamışlardır. Örneğin, yurt dışında işçi veya bağımsız olarak çalışan bir kimse, yurt dışına çıkmadan önce memur idi ise, işçi veya bağımsız olarak çalıştığı süreler, i T.C. Emekli Sandığına borçlanmak zorunda bırakılmıştır.

Bulunduğu ülkede o ülkenin memuru olarak çalışan yurttaşımız bulunmayacağına göre; bu yasaya TC Emekli Sandığı'nın dahil olmaması gerekirdi.

Uzun vadeli sigorta kollarından olan Malûllük ve Ölüm Sigortalarında, sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerde çalışanların, bir sorunları bulunmadığına ve yalnız yaşlılık sigortasında sorun olduğuna göre, hizmet değerlendirilmesinin yaşlılık aylığı bağlanmasına yakın dönemde yapılması amaçlanmalı idi.

Gerçi yasadaki yararlanma her ne kadar sigortalının isteğine bağlı ve halen yurt dışında çalışanlara iki imkân (biri yurt dışında iken eski hizmetleri borçlanıp üç yıl içinde, diğeri yurda kesin dönüşte 6 ay içinde başvurup, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde, borcu döviz olarak ödemek şartı ile) sağlıyorsa da; her iki imkân da parasal yönden çalışanlar için, ağır yük getirmektedir.

Örneğin, tavandan prim ödeyecek bir işçi tüm borcunu üç yıl içinde ödeyeceğine göre, üç yıllık çalışması olan bir kimse her ay için $(9660 \times 0,15 = 1449)$ — lira) ödeyecektir; Bu kimse Federal Almanya'da çalıştığını ve Türk Lirasına göre değer kazanan 1 DM = 14.49 TL. ye ulaştığını kabul etsek, ayda ödeyeceği para $(1449/14.49 =)$ 100 DM. olacaktır. Bu kimse eski hizmetleri yanında, halen çalıştığı ayları da isteğe bağlı olarak devam ettirmek isterse, çalış-

tığı her ay için de ayrıca 100 DM. ödeyecek; yani ayda 200 DM. ödeyecektir.

Bu miktar 6 yıl hizmeti olan için ayda 300 DM; 9 yıl hizmeti olan için ayda 400 DM.; 12 yıl hizmeti olan için ayda 500 DM.; 15 yıl hizmeti olan için ise ayda 600 DM. olmaktadır.

Her ne kadar bu ödemelerin üç yıl sonra 100 DM.'a ineceği söylenebilirse de üç yıl az zaman değildir.

Çalıştığı ülkede zorunlu olarak tabii olduğu sigortaya da bahsedilen sigorta kollarına prim ödeyen vatandaş için bu ek ödemeler oldukça büyük bir yük olmaktadır.

Sosyal Güvenlikte, geleceğin güvenliğe alınması için kesilen prim oranının bir tavan sınırı vardır ve bu sınırın tesbitinde, gelecek için hal'de büyük sıkıntıya girilmemesi amaçlanır. Bu yasa ile yurt dışında çalışanlar için yukarıda belirttiğimiz sıkıntı doğmuştur. Zira işçi yurt dışında tabii olduğu sigorta prim oranı yanında bir de bu yasa ile ülkemizdeki tavan sınırı göre üç yıl için, yurt dışındaki hizmet süresine göre, Malûl-lük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları için % 60 ile % 30 arasında; üç yıldan sonra da % 15 oranında ek prim ödemek zorunluğuna sokulmuştur.

Yasada, değerlendirilecek hizmet için yapılacak borçlanma dolayısıyla alınacak primin de ilgilinin son aylık kazancı veya istek halinde Türkiye'deki bugünkü aylık tavan kazanç üzerinden alınması getirilmiştir. Yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın bugünkü aylık kazançları, ülkemizdeki tavan ücreti geçmektedir; dolayısıyla borçlanmalar, genellikle bugünkü tavan ücret üzerinden yapılmaktadır. Halbuki bunun yerine, hizmetin geçtiği sürelerdeki tavan sınır esas alınıp; o tavan ücretlerin bugünkü değeri, (tesbit edilecek eşdeğerlendirme katsayısı ile çarpılarak bulunacak miktar) bulunmalı ve buna faiz değerlendirmesi de yapılarak bulunacak miktar esas alınmalı idi.

Ancak bu suretle bulunacak değer, bugünkü tavan ücreti aşması halinde, bugünkü tavan ücretin esas alacağı da benimsenmeli idi.

Özellikle Federal Almanya'dan yurda kesin dönüş yapan işçilerimiz yasanın bu ağır yükümden kurtulabilmek için Federal Almanya sigortasından prim iadesi yolu ile primlerini alarak, bu borçlanmayı yapmayı düşünmektedirler. Ancak 19.10.1972 tarihine kadar on yıl zarfında 60 ay prim ödemiş olup; iki yıl bekleme zorunluğu olmayanlar dahi, yasadaki 6 aylık sürede bu primlerini alamadıklarından, primlerini Federal Almanya'da yüksek iskonto ile kırdırmak zorunda kalmakta ve ayrıca bu şekilde de maddi zarara uğramaktadırlar.

Evveldenberi kendilerini «Döviz Makine» olarak nitelendiren işçilerimiz, maalesef yasanın yukarıda belirtilen ağır yük ve şartlarından dolayı, bir kere daha kendilerine koydukları bu niteliğin isabetli olduğunu tekrarlamaktadırlar.

Tunç, Maliye Bakanından sordu :

« Binlikler üzerinde tepinenler ne kadar vergi ödüyor ? »

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Genel Başkanı Cumhurbaşkanınca Cumhuriyet Ser. atosuna seçilen üye, Senatör Halil Tunç, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına bir soru önergesi vererek, bundan bir süre önce İstanbul'da bir düğünde binliklerin ve beşyüzlüklerin üzerinde horon tepen tatlıcı kardeşlerin 1976 ve 1977 yıllarında ne kadar vergi ödediklerinin Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını istemiştir.

Halil Tunç, Soru Önergesinde, sorumsuzca paraları Havalara savuran Tatlıcı Kardeşlerin bu davranışlarının özellikle dar gelirli vatandaşlar arasında üzüntüye yol açtığını ve büyük tepki yarattığını bildirmiş, bundan önceki düğünde yapılan masrafların vergi beyannamelerinde ne şekilde gösterildiğinin de Bakan tarafından açıklanmasının gerektiğini söylemiştir.

Senatör Halil Tunç'un, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına verdiği konu ile ilgili önerge şöyledir :

TUNÇ'UN ÖNERGESİ

«İstanbul'un en büyük otelelerinden birinde yapılan ve gazetelerin Birinci sahlfeleğinde gayet geniş olarak yer alan «Tatlıcıların düğününde deste 500'lük ve 1000'lik para savruldu. Davetliler 1000'liklerin üzerinde HORON teptiler» şeklindeki renkli fotoğraflarla süslü haberler, işçi ve memurlarımızla tüm dar gelirli vatandaşlarımız arasında son derece büyük bir tepki yaratmıştır.

İşçinin, memurun, küçük esnaf ve köylünün, tümüyle dar gelirli vatandaşlarımızın yaşımları boyunca elde edemeyecekleri ve hatta düşünemeyecekleri bir cranda bulunan 1 milyondan fazla paranın havaya savrulduğu bugün töreni, ülkemizde yillardanberi devam eden sömürü düzeninin nasıl işlediğinin en güzel örneklerinden biridir.

Haksız ve çıırı kazancın verdiği rahatlıkla havaya savrulan milyonların yanısıra, düşünün yapıldığı salona bir gece için 2 milyon ödeyen, özel uçaklarla davetli taşıyan, bir geceik düşün için, akla hayale gelmeyen ücretler ödeyen Musafa ve Şehmuz Kardeşler, bu tutumlarıyla ancak kınanabilirler.

Ülkemizde anarşik olayların alabil- diğine yoğunlaştığı, hayat pahalılığının hergün biraz daha artarak yaşamın çekilmez hale geldiği son yıllarda DEVLET içinde ASİRET örneği ile davranan Tatlıcı Kardeşler, bundan bir süre önce de birçok devlet adamının, sanatörler ve milletvekillerinin gözü önünde silahlarını çekerek, bir başka otelin düşün salonunun tavanını kurşun yağmuruna tutmuşlardır.

O günkü olayla ilgili olarak haklarında ne gibi işlem yapıldığı ise tarafımızdan habâ bilinmem ktedir. Bilinen birşey varsa, bu düşün kahramanları kardeşlerin, bir toplu sözleşme nedeniyle, aylarca fabrikalarını kapatarak yülerce işçiyi açlığa mahkûm etmiş olmalarıdır.

Vergi Reform Tasarılarının meclislerden geçmesini özenle bekleyerek, ekmeğine zeytini katık yapmayı dü ünen emekçiler, aldıkları asgari ücretin üçte birini vergi olarak ödeyenler, iki şarkı için aynı düğünde bir ses sanatçısına 200 bin lira ödenmesinin hoş karşılamamaktadırlar.

Düzenledikleri düşün'er neden'yle milyonların rahatça savurucuların 1976 yılında ve 1977 yılında ödedikleri verginin oranı nedir?

1973 ve 1977 yılları için vergi beyannamelerinde ise kâr oranlarını ne kadar göstermişlerdir?

Düşünlerde bu masrafları yapanların vergi beyannamelerinde bu giderler «masraf olarak mı gösterilmişler»? Bundan önceki düğünde yapılan masrafların da vergiden kaçırıp kaınılmadığının Sayın Maliye Bakanı tarafından açıklanmasını rica ederim.»

Tarım-İş'in olağanüstü genel kurulunda genel başkanlığa Zeynel Irmak getirildi

TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ) Yönetim Kurulu geçtiğimiz günlerde, Ankara'da toplanarak boş bulunan bazı icra kurulu üyeliğine seçim yapmıştır.

Yönetim Kurulunun yaptığı ve bir gün süren toplantıdan sonra, Tarım-İş Genel Başkanlığına Konya Bölge Temsilcisi Zeynel IRMAK seçilmiştir.

Tarım-İş Genel Mali Sekreterliğine Maşallah EKER, Araştırma Genel Sekreterliğine de Salih KURUMLU'nun seçilmesinden sonra, Tarım-İş İcra Kurulu şu şekilde oluşturulmuştur :

— YÜRÜTME KURULU

Genel Başkan Zeynel IRMAK, İkinci Başkan Cevat GÜMRÜKÇÜ, Genel Sekreter Mahmut TELLİ, Genel Mali Sekreter Maşallah EKER, Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Selahattin GEZER, Genel Araştırma Sekreteri Salih KURUMLU ve Genel Eğitim ve Mevzuat Sekreteri Celal ÇETİN.

Tarım-İş Sendikasının olağanüstü Genel Kurulu da 28 Ekim Cumartesi günü TÜRK-İŞ Konferans salonunda yapılmıştır.

İRMAĞIN KONUŞMASI

Olağanüstü Genel Kurulda bir konuşma yapan Zeynel IRMAK Ülkenin zor koşullar altında bulunduğu sırada, toplanan Olağanüstü Genel Kurulda, tüm gözlerin üzerlerine dikildiğini söylemiştir.

Zeynel Irmak konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Anarşinin alabildiğine kol gezdiği, hayat pahalılığının tahammül edilmez bir duruma geldiği şu sıralarda, sendikamızın Olağanüstü Genel Kurul yapması bir bakıma şanssızlık, bir bakıma da Hür Demokratik Rejimin ülkemizdeki en güçlü savunucusu ve koruyucusu durumunda olan işçi sınıfından önemli bir kısmının bir araya gelerek, durumu gözden geçirmesi sevindirici olmuştur.»

Olağanüstü Genel Kuruldan sonra yayınlanan bildiride ise, Tarım-İş Sendikası CHP - AP işbirliğini önermiş ve vergi adaletinin mutlaka sağlanması gerektiğini istemiştir.

Sendika - Basın ilişkilerinin
tartışıldığı

TÜRK - İŞ

BASIN KONFERANSI

İSTANBUL'DA TOPLANDI

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Basın Merkezi tarafından düzenlenen «Sendikal Yapıtlar ve Halkla İlişkiler», «Konfederasyonun Bağlı Kuruluşları ile İlişkiler» ve «Türk-İş Dergisinin İçeriği ne Olmalıdır?» konularını kapsayan konferans İstanbul'da yapılmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR'in Başkanlığında yapılan Konferansı, Türk-İş Basın Merkezinden Ural YAMAC ve Burhan DODANLI Yönetmişlerdir.

Konferansa, TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların Basın Bürosu elemanları ile TRT Kurumundan bir gazeteci arka-

daşımız ve konuk olarak da İstanbul Basından bazı arkadaşlarımız da katılmışlar ve konuşmuşlardır.

Konferansta, TÜRK-İŞ'e bağlı Likat İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Krut, Basın-İş Sendikası Genel Başkanı İsmail Özkan, Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Sekreteri Acar Şölen, Sağlık-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Yılmaz Uçar, Tez - Büro İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Güven Öner TGS İstanbul Şubesi Sekreteri Taylan Sorgun, kuruluşları adına katılmış ve söz almışlardır.

«Sendikal Yayınlar ve Halkla İlişkiler» Konferansında ayrıca, TÜRK-İŞ

Birinci Bölge Temsilcileri İsmail Topkar, Abuzer Uçar, ve yardımcılarını Cemil Gider, 4. ncü Bölge Temsilcisi Hüseyin Kaya Elbek, 6. ncı Bölge Temsilcisi Hasan Necat Öğüt 5. ncı Bölge Temsilcisi İsmet Uygun, 8. ncı Bölge Sekreteri Zehra Kılıçer, 2. ncı Bölge Sekreteri Mehmet Kanca ile 7.nci Bölge Sekreteri Yaşar Demirkol Bölgelerine adına hazır bulunmuşlardır.

Konferansa Sendikalar, TRT ve İstanbul Basısından katılan arkadaşlarımız ise şunlardır :

Milliyet Gazetesinden Özer Oral, Aydınlık Gazetesinden Gülay Kurnaz, TÜRK - İŞ Eğitim Müdürü Hidayet Altın

akar, TRT Türkiye'nin Sesi Radyosundan Gürel Seydioğlu, Denge Dergisi Genel Yayın Müdürü ve Tek-Gıda-İş Sendikası Basın Danışmanı Sedat Ağralı, DYF - İŞ Basın Müşaviri İsmail Sadık, Koop-İş Sendikası Basın Danışmanı Hüseyin Polat, Türk - Metal Sendikası Basın Danışmanı Mehmet Nedit Budak, Çimse-İş Sendikası Basın Danışmanı Hayrettin Karaerkek, Sağlık-İş Sendikası Basın Danışmanı Erkin Okay, Tes-İş Federasyonu Basın Danışmanı Özer Öztop, Şeker-İş

Sendikası Basın Danışmanı Nihal Emeklibaş, Türk Harp-İş Sendikası Basın Danışmanı Ünal Üstün, Haber-İş Sendikası Basın Danışmanı Osman Öztuğan, Teksif Marmara Bölge Temsilcisi Emre Kocaoğlu, Türk Deniz Ulaş-İş Basın Danışmanı Salt Gençler, Basın İş Sendikası Danışmanı Yılmaz Ateş, Tez-Büro İş Basın Danışmanı Muammer Sosyal, Türkiye Genel İş Sendikası Basın Danışmanı İsmail Saygılı, Deri-İş Sendikası Zertinburnu Şu-

be Sekreteri Muzaffer Pekgüleç, Yol-İş Federasyonu Basın Danışmanı Mehmet Yılmaz.

Seminerde bunlardan başka Türk İş Başkanlık Danışmanı Kutay Akse, AAFLİ (Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsü) Basın Danışmanı B. Ras-kin, AAFLİ Türkiye Direktörü Tom Miller, AALFI Türkiye Temsilcisi Nuran Üiker, AAFLİ Uzmanlarından Si- nan Yezicioglu ve Foto Muhabiri Nihat Üstün bulunmuşlardır...

DYF - İŞ YÖNETİM KURULU ANARŞİYE KARŞI ETKİN ÖNLEM İSTEDİ

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF - İŞ) Yönetim Kurulu, Yürütme Kurulu'nun almış bulunduğu bir kararla bu kez İzmir'de toplandı ve çeşitli ülke sorunlarıyla örgüt konularını görüştü.

2 Ekim Pazartesi günü Demiryolu İşçileri Sendikası'nda toplanan DYF-İŞ Yönetim Kurulu çalışmalarını açarken bir konuşma yapan Genel Başkan Şerafettin Akova, genellikle a-

narşi sorununa değindi ve özetle şöyle dedi :

«Yeri gelmişken bir kez daha tekrar ediyorum ki; Tüm tezgahlanan olaylar ne belli bir siyasal par-

tiye ve hükümete ne de herhangi bir kişi ve kuruluşa değil, doğrudan devlete yönelik bir görüntü niteliğindedir. Bu bakımdan her zaman olduğu gibi bu gün de barış ve huzura birlik

ve bütünlüğe ihtiyacımız vardır, hem de her zamankinden fazla olarak. Bir reyse ve toplumsal bir yaklaşımla çaba göstererek bunu gerçekleştirmek zorundayız. Çünkü buna muhtacız ve bu doğrultudan kalkarak tüm ilgilileri ve Anayasal kuruluşları birlik ve bütünlüğümüzün ihyası için göreve çağırıyoruz.»

YÖNETİM KURULU'NUN AÇIKLAMASI :

5 Ekim günü sona eren toplantıdan sonra DYF-İŞ Yönetim Kurulu aken etkin önlemleri ivedilikle alması» tin anarşiyi önleme konusunda gereken etkin önlemleri ivedilikle alması» istendi ve bu arada «işçi hakedişlerinin zamanında verilmemesinden» yakınıldı.

DYF-İŞ Yönetim Kurulu'nun açıklaması şöyledir :

VERGİ ADALETSİZLİĞİ :

Vergi konusunda yıllardır sürdürülen mücadeleler birtakım politik çıkarlar nedeniyle olumlu bir aşamaya getirilememiştir.

Toplumun tahammül sınırlarını aşan huzursuzlukların doruk noktaya ulaştığı bir sırada her yönlü çıkarlardan arınılarak tüm toplumun menfaati doğrultusunda ve sosyal adaletin gerçekleşmesi istemiyle işçiler tarafından anayasamızın 62. maddesindeki olanaktan kaynaklanarak toplanan imzalarla, Türk vergi yasalarında gerekli görülen değişiklikleri reformlist bir nitelikte yapılmasını sabırsızlıkla beklemektedir.

HÜKÜMETTEN BEKLEDİKLERİMİZ :

DYF - İŞ Yönetim Kurulu, Hükümetten işsizliğin fakirliğin adaletsizliğinin, huzursuzluğun, anarşinin, soygunların, vurgunların, üstesinden gelinemesi doğrultusunda topyekün ulusca fedakarlıklara hazırlıklı olduğunu, aksi taktirde yüzeysel önlemler dizi ile vakit geçirilmesi karşısında önlemleriz durmayacağını gördüğü lüzum üzerine açıklamayı yararlı bulmuştur.

Bu arada, işçi kıdem tazminatlarıyla işçi ikramiyelerini, ödememek yatırımları geciktirmek etkin ve kalıcı önlemler yerine yüzeysel önlemlerle vakit geçirmek, birey ve toplumumuza beklenen huzura yaklaştırmaktan çok uzaklaştıracakı gereğinin bilinmesini ve buna göre işlemlere yönelinmesini tüm ilgililere önerir.

Türk - İş ve Avusturya Sendikalar Birliği « ÖGB » Viyana'da Türk işçilerin in sorunlarını görüştü.

Geçtiğimiz Eylül ayı ortalarında, Avusturya Sendikalar Birliği (ÖGB) ile TÜRK - İŞ delegasyonu, Viyana'da bir toplantı yaparak, özellikle Türk işçilerinin çeşitli sorunlarını ele aldılar. Resimde, ÖGB Heyetine Başkanlık eden Yönetici Sekreter ERİCH HOFSTETTER ve ÖGB temsilcisi ALFRED STRÖER ve TÜRK - İŞ Heyetine Başkanlık eden Genel Mali Sekreter Ömer ERGÜN, TÜRK - İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanları Osman Nuri TEKMAN ve Derviş ALBAYRAK toplantı sırasında görüşüyor.

Türk ve Yunan Metal Sendikalarının ortak toplantısı olumlu karşılandı

Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF) nin Türkiye ve Yunanistan Metal Sendikaları ile ortaklaça düzenlediği toplantıyı «Asan Labour Dergisi» yayınladığı bir makale ile «Olumlu Bulduğunu» yazmaktadır.

Dergi'de yayınlanan yazının çevirisi aynen şöyledir :

«Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu IMF'nin daveti üzerine bu Federasyonu Türkiye ve Yunanistan'daki üyeleri olan metal işçileri sendika temsilcileri 21-22 Nisan 1978 tarihlerinde Cenevre'de toplanmışlardır. IMF Genel Sekreteri Herman Rebnan'ın belirttiği gibi bu toplantı IMF'ye bağlı sendikaların «kendü üyelerini uluslararası uzlaşmazlıkları açık fikirli olarak ele almak, karşı tarafta anlayış göstermek, gerçekleri anlamak ve barışa büyük ilgi duymak üzere egitimleri gerektiğini ortaya koymuştur.»

Toplantıya katılanlar her iki ülkedeki sendika durum, siyasal ve sosyal şartlar üzerinde bilgi alışverişinde bulunmuşlardır. Temsilciler ayrıca Yunanistan ve Türkiye'yi birbirinden ayıran meseleleri Uluslararası dayanışma ruhu içinde ve ortak anlaşmaya yönelik ciddi bir istekle görüşmüşlerdir.

Bu arada Türk ve Yunanlı temsilciler ülkelerinde askıda bulunan sorunların çabuk ve adil biçimde çözülmesi için çalışmaya karar vermişlerdir. Temsilciler ayrıca a) alarındaki temsilcilere cevap edilmesini ve ayrıca Kıbrıs'taki her iki toplum sendikacılığı ile devamlı ilişki kurmayı kararlaştırmışlardır. IMF bu tür toplantılara devam edecektir.»

17 Yıllık İşçi göçü

- 2 -

Bu üç unsur gözönüne getirilecek olursa, üçlü bir «çıkarcı cephesi»nin ortaya çıktığı görülmür. Bu çıkarıcı cephesi içinde en kazançlı olanı ise yabancı işçi çalıştıran ülkelerdir. Üretime katkıda bulunma çağına gelen insanlar bu ülkelerin ekonomilerine büyük katkılarda bulunuyorlar.* Geçici olarak yararlanan ülkeler ise göçmen işçi gönderen ülkeler oluyor. İşgücü ise, üzerinde pazarlık yapılan bir madde pozisyonuna giriyor. Başlangıçta işçi için her ne kadar cazip görünüyorsa da yabancı bir ülkede iş sahibi olmak, kendisi için büyük sorunlar doğuruyor. Bu sorun listesi aslında uzundur ve çoğu doğal olarak ortaya çıkmaktadır. İşçi gittiği ülkenin dilini, örf ve adetlerini bilmemekle. Gitmeden önce kendisini gönderen ülkenin yöneticileri, yabancı ülke insanları, kültürü hakkında yeterli bilgiyi vermiyor ve maddi çıkar sağlayacağına diye yurdundan ve ailesinden binlerce kilometre uzakta çalışan işçi büyük bir bunalımın ortasına atılıyordu, Türk işçisi için de aynı kural geçerlidir. Bugün dışarıya işçi gönderme durmuş gibidir. Ama bu ülkelerde çalışmakta olan işçilerin sorunları çözülmemiştir. Zira aktüelliğini korumakta olan sorunların başında lisan, intibak, konut, emeklilik ve çocukların eğitim sorunu gelmektedir. Yalnız Federal Almanya'da 344.000'nin üzerinde okul çağında Türk çocuğu vardır. Gelecek açısından en büyük sorun da budur. Birinci ve ikinci nesil diye isimlendirilen işçiler ve çocukları bu sorun karşısında tüm yetkililerin eline bakmakta. Eğer bu soruna Türk hükümetleri ve işçilerimizi çalıştıran ülkelerin hükümetleri gereken çözümü sağlamazlar sa, bu çocuklar da geleceğin birer vafısız işçileri olarak üretime katılacaklardır.

İşçilerimizin bu sorunlarını vaktinde tesbit eden ve sahip çıkan TÜRK-İŞ 1967'lerde Alman Sendikalar Birliği DGB ile ve daha sonraki yıllarda da Hollanda, Belçika, Avusturya gibi işçilerimizin yoğun olduğu ülkelerin sendikaları ile «sendika komisyonları» kurmuş ve sendikalardan sorunların çözülmesi için gerekli girişimlerde bulunmuştur.

Derviş ALBAYRAK
(TÜRK-İŞ Araştırma Uzmanı)

* = Döviz dengesi sağlamak ve ülkedeki mevcut işsiz oranını belli bir ölçüde azaltmak açısından.

Bir önceki yazımızda değindiğimiz gibi aktüelliğini koruyan işçi göçü üç ayrı unsura bağlanabilir :

- 1 — AET ve diğer sanayileşmiş ülkelerin 1985 yılına kadar yabancı işçiye ihtiyaçlarının olması ve kısıtlı da olsa ülkede yabancı işgücü bulundurmaları zorunluluğu,
- 2 — İşçi gönderen ülkelerin kalkınma oranlarının yetersiz oluşu, ağır sanayi dalında yeterli kadar yatırımın gerçekleştirilemeyişi ve bu ülkelerde işsizlik oranının yüksek oluşu,
- 3 — Göçmen işçilerin söz konusu ülkelerde kendi ülkelerine nazaran kazanç oranının yüksek oluşu ve kısa vadeli de olsa yurtduna döndüğünde bir yatırım imkânı bulma umudu.

TUTARLILIK KONUSUNDA TÜRK - İŞ'le YARIŞILMAZ

Erol AYKAŞ

(U Z M A N)

TÜRK-İŞ, ülkemizin ilk ve en büyük işçi kuruluşudur. Yaşamı çeyrek yüzyılı aşmıştır. Kuruluşundan günümüze kadar TÜRK-İŞ hakkında iyi, kötü çok söz söylenmiş, çok yazı yazılmıştır. Her ekonomik ve sosyal sorunun nedeni ve sonuçlarının içinde sık sık TÜRK-İŞ'in adı geçmiştir.

TÜRK İŞÇİ HAREKETİ en çileli yolu katettikten ve belli bir düzliğe çıktıktan sonra, TÜRK-İŞ'in karşısında yeni Konfederasyonlar kurma, işçi hareketini parçalama girişimleri başlatılmıştır. Çeşitli adlarla yeni yeni işçi Konfederasyonları türetilmiştir. Ama yine de işçilerin büyük bir çoğunluğu TÜRK-İŞ çatısı altında kalmakta devam etmiş, Türk İşçi Hareketinin bütünlüğünü bozma cabaları istenen sonucu vermemiştir.

TÜRK-İŞ, işçinin isteği ile işçinin kendisi tarafından kurulan bir Konfederasyondur. Diğerleri ise, tepeden zorlanarak ortaya çıkarılmış yapay kuruluşlardır. Hatta bu kuruluşların vücut bulmasında kurucu görünenlerin payı bile küçük bir yer tutar. Zira, kurulmamış, kurdurulmuş olduklarının burada sıralanmayacak kadar çok kanıtı vardır.

TÜRK-İŞ'in dışındaki kuruluşların belli siyasi partilerin doğrultusunda ve onların yan kuruluşu olarak ortaya çıktığı bilinmektedir. Yasa izin verse, o partilerin tüzüğü içinde birer organ olarak yer alacakları da kuşkusuzdur. Bu nedenle hep aynı şarkıyı söyler, hep aynı sloganları tekrar edip dururlar. Değişik bir ses çıkarmaları düşünülemez.

Partinin doğrultusu ne ise, bunları da odur. Esasen değişik bir ses çıkarabilmeleri mümkün de değildir. O takdirde partiye ters düşmeyi göze almak gerekir. Bir yönetici için böyle bir risk, yöneticiliğin sonu olacaktır. Yöneticiliğin nedeni ortadan kalkınca, böyle bir sonun doğal olmadığı söylenemez.

Bunlar bazı çevrelerin sandığı gibi işçiden yana kuruluşlar da değildir. Sendikacılık terimiyle renkleri sarıdır. Dikkat edilirse, belli partilerin hükümet veya hükümet ortağı olduğu dönemlerde filizlenmişlerdir.

Hatta hükümetin hangi kesiminde ağırlıkları varsa, o kesimde dal budak sarmışlardır. Böyle bir durumu raslantıyla açıklamak saflık olur. Öte yandan o partilerin etkinliği azaldıkça, kendi etkinlikleri de azalmıştır. Bir kısmı yok denecek bir düzeye inmiştir.

Şimdi sütunumuzun izin verdiği ölçüde tanıtmaya çalıştığımız bu kuruluşlar, parti disiplinine bağlılığın gereği olarak ve bununla sınırlı davranışlarını «tutarlılık» adı altında kamuoyuna ve işçiye yutturmaya çalışmaktadırlar. Aslında onların «tutarlılık» dediği şey, bağımlılıktır. Değişik bir davranış göstermeleri zordur. Kuruluşlarının nedeni olan siyasi kadroların doğrultusundan

sapamazlar. O siyasi kadroların işçiden yana olup olmaması da onlar için fazla önemli sayılmaz.

Arkasından işçiye dönerek, TÜRK-İŞ'i suçlamaya başlarlar. Zira, hizmet vererek gelişmek ve TÜRK-İŞ'le yarışmak zordur. Kolay olan, TÜRK-İŞ'i kötüleyerek bir yerlere varmaktır. Ama o yere de hiç bir zaman varamamışlardır, varamazlar...

Onlara göre, TÜRK-İŞ tutarsızdır. Bugün övdüğünü, yarın yermektedir. Bir bu partinin, bir o partinin yanında veya karşısında gözükmekte, temsil ettiği işçi kitlesini de şaşkına çevirmektedir.

Bir gerçeği herkesin bilmesi lâzımdır: TÜRK-İŞ, bugün ülkemizde işçi adına hareket edebilen ve işçi adına her türlü Anayasal ve yasal Kurumda öneride bulunabilen tek kuruluştur. Resmî makamlar nezdinde ister üyesi olsun, ister olmasın tüm Türk işçisi, TÜRK-İŞ tarafından temsil edilmektedir.

TÜRK-İŞ, hiç bir siyasi partiyle organik bağ kurmamıştır, kurmayacaktır. Bir partinin yan kuruluşu olarak hizmet görmek, TÜRK-İŞ'e yakışmaz. TÜRK-İŞ için amaç, işçinin yücelmesi ve yükselmesidir.

TÜRK-İŞ politika yapmayacak mıdır? Politikanın dışında mı kalacaktır? Bu sorulara verilecek cevap «hayır»'dır. Ama TÜRK-İŞ, belli bir partinin politikasını yapmayacaktır. Kendi politikasını kendi çizecektir. Kendi politikası da 24 ilkesinde belirlenmiştir. Bu ilkelerin gerçekleştirilmesi ve yaşayan hayata yansıtılması için partilerle işbirliği elbette benimsenecektir. Gerekirse, bir partiyi desteklemesi de söz konusu olabilir. Türk-İŞ'in çeyrek yüzyılı aşan yaşantısında partilerle işbirliğinin çeşitli örnekleri vardır.

En son örnek «Toplumsal Anlaşma»'dır. Bu Anlaşma'nın, partilerle organik ilişkiler içinde olanlarla değil, bağımsızlığını koruyabilen TÜRK-İŞ'le yapılmış olması bağımsızlığın yarattığı saygınlıktandır.

TÜRK-İŞ için, şahıslar değil, davranışlar önemlidir. Bu nedenle TÜRK-İŞ'i bazan bir davranışın yanında, bazan da bir başka davranışın karşısında görebilirsiniz. Her iki davranışın kaynağı aynı şahıs olunca hemen bir takım çevrelerin tutarsızlık iddiaları yenilenir. Aslında tutarsızlık TÜRK-İŞ'te değil, değişik davranış gösteren politikacılardır. Kötü bir davranış, daha önce iyi davranışları bilinen birinden geldiği takdirde kabul mu görecektir? Buna «hayır» demek tutarsızlıksa, böyle bir tutarsızlığa devam etmek, tutarlı olmaktan iyidir.

İngiltere'de İşçi Partisi, İşçi Sendikaları Konfederasyonunun yan kuruluşudur. Konfederasyon, partinin değil...

Ülkemizde, İngiltere örneğinden çıkarılacak sonuçlar olmalıdır.

mahkeme kararları

«Türk - İş» dergisi çıkarılmadan önce Derginin Hukuk bölümünün, üye kuruluşlarımızın taraf bulundukları ve çalışma mevzuatı bakımından örnek nitelikteki Yargı kararları ve işçilerin İş Hukuku ile ilgili sorularının cevaplarından oluşturulması düşünülmüştü.

Bundan böyle, üyemiz işçilerin, karşı karşıya bulundukları İş Hukukuna taalluk eden konularda sormak istedikleri hususları mektupla Türk - İş adresine göndermelerini rica ediyoruz. Üyelerimizden gelecek mektuplar sıralanacak ve ihtiva ettikleri konulara göre sınıflandırılıp, öncelik derecesi itibariyle, Dergimizde cevaplandırılacaktır. Bu düşüncemizin aksamadan yerine getirilmesi için, mektup yazacak ve soru soracak üyelerimizin, öğrenmek istedikleri konuları, karşı karşıya oldukları özel durumlardan bahsetmet suretiyle somut olarak belirtmeleri, verilecek cevabın konuya uygun olmasını sağlamak bakımından gereklidir. Bu hususun dikkatten uzak tutulmamasını rica ediyoruz.

ÖRNEK KARARLAR :

Kıdem tazminatı - Grevde geçen süre

1 — Kendi isteğiyle memur statüsüne geçen işçi, işçilikte geçen süresi 1214 sayılı Yasa gereğince ilerde ikramiye yönünden değerlendirileceğinden kıdem tazminatı isteyemez.

2 — Grevde geçen süre kıdem tazminatının hesabına dahil edilmez. (1475 S.K. Mad. 14, 275 S.K. Mad. 27)

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup görüşüldü.

YARGITAY KARARI

Davacı kendi isteğiyle işçi statüsünden memur statüsüne geçmiştir.

İşçilikte geçen süresi 1214 sayılı Yasaya göre ileride ikramiye yönünden değerlendirileceğine göre kıdem tazminatı isteyemez.

Kabule göre de; 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 27. maddesinin 3. fıkrasında kanuni bir grev dolayısıyla hizmet akdinden doğan hak ve borçların askıda kalacağı hükmü getirilmiş ve İş Kanununun 14 maddesindeki «hizmet akdinin devamı süresi» sözcükleriyle de sözleşme yanlarının karşılıklı olarak edimlerini yerine getirmekle yükümlü oldukları süre kastedilmiştir. Bu nedenle sözleşmeden doğan hak ve borçların askıda kaldığı grev süresinin kıdem tazminatının hesabına esas olacak süreye dahil edilmesi yasaya aykırıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan hükmün açıklanan nedenle davalı idare yararına BOZULMASINA ve peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine oybirliğiyle karar verildi.

(9.H.D. Es. 78/6403 Ka. 78/7379 Ta. 10/5/1978)

DAYANIŞMA AİDATI ÖDEMEDEN DİĞER SENDİKANIN SAĞLADIĞI HAKLARDAN YARARLANILAMAZ YARGITAY HUKUK GENEL KURULU :

E. 1977/1173

K. 1978/53

T. 1.2.1978

ÖZET : Davacı sendika, dayanışma aidatı ödenmeden, sözleşmesinde yer alan bir hükümle, taraf sendikanın sağladığı yeni haklardan yararlanmak istemiyle mahkemeye başvurmuş, mahkeme bunu hükme almış, daha sonra Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin bozma kararına karşı direnmiştir. Bu direnme, 275 sayılı yasanın 7/3. maddesine, diğer sendikanın imzaladığı sözleşmeye aykırı olduğundan usul ve yasaya aykırılığı nedeniyle bozulmalıdır.

Dava : Taraflar arasındaki alacak, tesbit, sataşmanın önlenmesi davasından dolayı yapılan yargılama sonun-

da; Ankara 8. inci İş Mahkemesince da vanın kabulüne dair verilen 23/6/1977 gün ve 231/373 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesinin 17/8/1977 gün ve 8869/11267 sayılı ilamıyla, (bir toplu iş sözleşmesinde taraf işçi teşekkülünün mensubu olmayan işçilerin bu toplu iş sözleşmesinden ne suretle yararlanabileceği yasa ile düzenlenmiştir. 275 sayılı yasanın 7 inci maddesinin 3. cü bendinde yapılan bir toplu iş sözleşmesinde, taraf işçi teşekkülünün mensubu olmayıp, toplu iş sözleşmesinin uygulandığı iş yerlerinde çalışan işçilerin bu toplu iş raf işçi teşekkülüne, bu işçi teşekkülünce tespit edilecek bir dayanışma aidatını her ay, ödemelerine bağlıdır.) hükmü getirilmiştir .

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü :

Davacı sendika, davalı bakanlık ile işyeri seviyesinde yaptığı 4. dönem (1/3/1976 - 1/3/1978) toplu iş sözleşmesine sonradan eklenen ek sözleşmenin «Bu toplu iş sözleşmesiyle sağlanan haklardan daha fazlası Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı iş yerinde çalışan işçilere her ne sebeple olursa olsun verildiği takdirde, bu fazlalıklar otomatikman aynı süreyi ve miktar olarak. B. İş Sendikası üyelerine de teşmil olunur» hükmüne dayanarak davalı bakanlığın daha sonra Y. İş Federasyonu ile iş kolu seviyesinde yaptığı 1/1/1977 yürürlük tarihli toplu iş sözleşmesinin 4, 5, 7/2 ve 9 ncu maddeleriyle getirilmiş fazla haklardan otomatikman (dayanışma aidatı ödemek-sizin) yararlandırılmasının tesbiti ile davalıca yaratılan sataşmanın önlenmesini ve dava tarihine kadar birikmiş hakların tahsiline karar verilmesini istemiş, davalı vekili ise yasada öngörülen dayanışma aidatı ödenmedikçe bu yolda bir istemde bulunulmayacağıni savunmuştur.

Sonuç : Temyiz titirazlarının kabulü ile direnme kararının özel daire bozma kararında açıklanan nedenlerle Hukuk Usulü Mahkemeleri Kanununun 429 uncu maddesi gereğince Bozulmasına, 1/2/1978 gününde oy çokluğu ile karar verildi.

SOSYAL GÜVENLİK BAKANI TÜRK - İŞ'i ZİYARET ETTİ

**Avustralya'ya
her yıl 2 bin göçmen
gönderilecek.**

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK - İŞ) Genel Başkanı Halil Tunç, kendisini ziyarete gelen Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar,la yaptığı görüşme sırasında, İşçi Emeklilerinin de «Memur, Emekli, Dul ve yetimlerine» yapılan zamlardan yararlandırılmasını istemiştir.

Halil Tunç, böylelikle emekli olan vatandaşlar arasındaki ayırım farkı gözetmek gibi bir durumun da ortadan kalkacağını bildirmiştir.

— SOSYAL GÜVENLİK BAKANI «AYIRIM YAPAMAYIZ»

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, Tunç'un bu isteği üzerine özellikle durulacağını bildirmiş ve «Hükümetimizin programında ve felsefesinde ayrıcalık yoktur.» demiştir.

İşgüzar, durumu zaman geçirmeden Başbakanla görüşeceğini söylemiş, «Sanıyorum ki, en kısa zamanda emekli memurlara yapılan zamlardan ve aynı oranda işçi emeklileri de yararlandırılacaktır» demiştir. İşgüzar, böyle bir uygulamanın ise memurlarda olduğu gibi işçi emeklilerinde de 1 kasım 1978 tarihi dikkate alınarak görüşülmesinin olarak dahilinde olduğunu ifade etmiştir.

— AVUSTRALYA'YA HER YIL 2 BİN GÖÇMEN GÖNDERİLECEK :

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, Avustralya'ya yaptığı resmi ziyaretten sonra, TÜRK - İŞ Genel Merkezine gelerek, oradaki Türk İşçileri ile ilgili sorunlar hakkında bilgi vermiştir.

Hilmi İşgüzar bu arada basın mensuplarına şunları söylemiştir:

«Avustralya Hükümetinin resmi konduğu olarak gittiğim bu ülkede 8 - 10

bini işçi olmak üzere, aileleriyle birlikte 30 bin Türk Vatandaşı yaşamaktadır. Kendileriyle çeşitli şehirlerde yaptığım görüşmelerde, kazançlarının ve rahatlarının çok iyi olduğunu, mutlu bir yaşam sürdürdüklerini dile getiren bu vatandaşlarımızın tek arzusu, Vatan hasretinin giderilmesidir. Gerek kendileri, gerekse temas ettiğim Avustralya Hükümet yetkilileri, Türk Kültürünün ve Türk Dilinin ülkelerinde en iyi şekilde yaşatılması ve temsil edilmesi isteğinde bulundular.

Maalesef bugüne kadar, işçilerimizin bu sosyo - kültürel ihtiyaçları ihmal edilmiştir. Bu sorunların çözümünü yolunda, Avustralya Başbakanı, hükümetin 5 ayrı üyesi ve İşçi Sendikaları Konfederasyonları yetkilileri ayrıntılı temaslarda bulundum ve bazı sorunların halli hemen sağlanabildi. Örneğin, Türk çocukları için bu yıl ve önümüzdeki yıl içinde açılması planlanan 5 kreşten biri, tarafımdan hizmete açıldı. Federal Devlet yetkilileri, Türk Çocuklarının Türk Dili ve Türk Kültürü ile en iyi şekilde eğitim görmesi için ellerinden gelen her türlü katkıyı sağlayacaklarını bildirdiler. Yeter ki, bizden istenen yetenekli öğretmen ve din adamları tarafımızdan gönderilmiş olsun. İlerici ve Atatürkçü 15 öğretmen ve 3 din adamı göndereceğiz.

Bunun dışında, Avusturalya Hükümeti ülkelerinde çok uluslu ve çok dilli bir toplum görmek istemektedirler. Bunu kendi kültürlerinin de renklileşmesi bakımından uygun görmektedirler.

Her yıl Türkiye'den bu ülkeye giden göçmen sayısı 500 kadardır. Biz bu sayının en az iki bine çıkartılması görüşünü savunduk ve kendileri de kabul ettiler. Bu suretle her yıl 2 bin

göçmenin Avustralya'ya gönderilmesi çalışmalarına derhal başlanacaktır. Şunu da belirtmek isterim ki Avustralya'ya göçmen olarak gidecek her Türk Vatandaşı iş temin edilmektedir ve bundan sonra da edilecektir. Yeter ki, bu kişiler resmi kanaldan ve anlaşma çerçevesinde gitmiş olsunlar. Halen muameleleri bitmiş olan bin kadar göçmen de, 1979 yılı içinde mutlaka Avustralya'ya gitmiş olacaklardır.

Bir de oraya giden vatandaşlarımızın çifte vatandaşlık sorunu var. Bir kısmı, hem Türk, hem Avustralya Devletinin vatandaşlık statüsünü haizler. Biz, bu uygulamanın genişletilmesinden yana olduğumuzu bildirdik. Çünkü o ülkenin tabiiyetine de geçen Türk Vatandaşları, o ülkenin siyasi haklarından, oy hakkından, seçme ve seçilme hakkından yararlanıyorlar. Bu çok iyi bir şey. Zira, sayıları gittikçe artan Türkler, bulundukları federal bölgenin yerel yönetimlerine katılabileceklerdir.

Oradaki izlenimlerimle ve hükümet olarak yapmak istediklerimizle ilgili bir raporu Sayın Başbakan'a sunacağım. Yeteri kadar apolitik ve yansız öğretmenle din adamı da Avustralya'ya gönderilecektir. Ayrıca, müfredat programlarımıza uygun şekilde yayınlanmış olan 30 bin kitap gönderiyoruz. Öte yandan, Avustralya'daki vatandaşlarımızın çeşitli problemlerini zamanında bize ulaştıracak olan sosyal güvenlik müşavirlikleri kurulacak ve iki ülke arasındaki işgücü anlaşması çerçevesinde teşekkül etmesi gerekli karma komisyon çalışmalarına başlatılacaktır. Tüm bu konularda Sayın Türk - İş Başkanı Halil Tunç'a bilgi arz edeceğim.»

Sosyal Güvenlik Bakanının bu açıklamasından sonra konuşan Türk - İş Genel Başkanı Halil Tunç ise, şunları söylemiştir :

«Sayın İşgüzar, her zaman Bakanlığımı ile ilgili çalışmalar konusunda lütfedip bana bilgi aktarmaktadırlar. Bu defa da, bir dış gezileri konusunda aydınlatacakları için, kendilerine teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, sayıları az da olsa, çok uzaklardaki Türk İşçilerinin ve Türk Göçmenlerinin çeşitli sorunları ile yakından ilgilenmiş, onlara taze bir hava götürmüş bulunuyor. Fakat, sadece Avustralya'dakiler değil diğer ülkelerdeki özellikle sayıları bir milyonu geçen Federal Almanya'daki işçilerimiz hem hemen hemen benzeri sorunlarını da kısa sürede çözümleyeceğine inanıyorum. Bu arada bir konuyu belirtmek isterim, bizim sorunumuzun aslı yurt dışında vatandaşlarımıza işçilik ve göçmenlik temin etmek değildir. Asıl olan tüm vatandaşlarımızın kendi vatanımızda istihdamı olmalıdır ve buna gayret göstermeliyiz. Dördüncü beş yıllık planda da bu konuya etkinlik ve ağırlık verilmelidir.

Bir ayrı sorun, Türkiye'de çalışanların ve tüm kesimin ana sorunu konut meselesidir. Çalışanlar, bugün aldığının yarısından fazlasını konut kirası olarak vermektedir.

Kendisinin prefabrik konut ve röntgen filmi yapımı konusunda da inceleme yaptığını basından öğrenmiş bulunuyorum.

Esasen, işçi ve çalışanların sorunlarıyla bugün artık Sosyal Güvenlik Bakanlığı ilgilenmektedir. Zira çalışanların sorunları büyümüştür Sosyal Güvenlikten amaç ise, sadece emekli olanlara aylık bağlanmaktan ibaret değildir. Onun için işçilerin konut sorununun halli de büyük ölçüde bu bakanlığa düşmektedir. Bu konuda Bakanlık ve SSK elele vererek prefabrik konut imalatını gerçekleştirmelidir. Zira konut sorunu, öyle kooperatifler yoluyla ya da tek tek yapılan konutlarla çözümlenemeyecek boyutlara ulaşmıştır. Bu tarz bir çalışmadan, ülke ve çalışanlar yararlı çıkacaktır.»

Tunç, bu sözlerinden sonra röntgen konusunun zamanında halledilmesini istemiş, «İlaç gibi bu da uzamasın.» demiş, İşgüzar da, ilaç sorununun yılbaşından sonra hemen ele alınacağını bildirmiştir.

gelişmiş ülkelerdeki ücret politikası

Nuray GÜVEN

(TÜRK-İŞ Araştırma Uzmanı)

Bir ülkede ücret politikası ile ilgili kararlar almak hükümetlerin en güç işlevlerinden biridir. Çünkü ücretlerle ilgili kararlar bir yandan işmekte olan ülkelerde işçiler kendilerinin ve işçiler için hayati önem taşıırken, diğer taraftan da işverenleri etkilemektedir. Özellikle ailelerinin tüm ihtiyaçlarını ücret gelirleriyle karşılayabilmekte, işçinin ve ailesinin yaşamlarını sürdürebilmesi çoğu zaman tek kişinin geliri ile mümkün olabilmektedir. Aynı zamanda ücretler işletmelerin üretim maliyetleri içinde yer aldığından, devletin ücret politikası işverenler tarafından da dikkatle izlenmektedir.

İşte bu nedenlerle hükümetler ücret politikaları ile ilgili kararları saptarlarken ülkenin sosyal ve ekonomik hayatı ile ilgili çeşitli alternatifleri bir arada düşünmek zorundadırlar. Bugün gelişmiş ülkelerde bile hükümetler, ücret politikalarıyla milli gelirin adil dağılımını gerçekleştirmek, istihdamın yapısı ve seviyesi üzerine etkili olmak, fiyatları ve ödemeler dengesini düzenlemek, hatta ülkede çalışma barışını sağlamakla kendilerini görevli ve sorumlu saymaktadırlar.

Ücret kararlarının işçiler ve işverenler tarafından farklı görüş açılarından değerlendirilmesi sonucu olarak çoğu zaman birbirleriyle zıt olan görüşler ortaya çıkabilmektedir. Örneğin; ücretlerdeki belirli bir artış istihdamı azaltır mı, yoksa verimliliği artırır mı? Yahut

ücret artışları işçilerin satın alma güçlerini mi arttırır, yoksa enflasyon mu yaratır?

İşte ücret politikasının sonuçları böyle karmaşık olduğu sürece, varılmak istenen bir hedefin başarı derecesinin, diğer sonuçlar açısından neye malolduğu kestirilemez. Bütün bu birbirleriyle çelişkili gibi görünen sonuçları gözönüne alarak en uygun yaklaşımı bulmak hükümetlerce oldukça zor ve güç kararlar almayı gerektirmektedir.

Ücretlerin, ülke ekonomisine ve sosyal hayata olan bu etkileri sebebiyle, her ülke kendi şartları içinde, ülkenin ekonomik gelişmesinde ortaya çıkan darboğazları atlatabilmek amacıyla, bir takım önceliklere göre dengeli, üniversal ve uygulanabilir kararlar alma durumundadırlar.

Ücret politikasındaki en önemli gelişmeler bu yüzyılın başlarında olmuş ve devletler çalışanlar için kabul edilebilir asgarî bir hayat standardı sağlama sorumluluğunu yüklenerek, ücret tespiti yoluna gitmişlerdir. Bugün artık asgarî bir hayat standardı sağlayabilmek için işçilere yeterli bir ücret ödeme fikri bütün ülkeler tarafından kabul edilmektedir.

Fakat gelişmekte olan ülkelerde işçiye yaşamları için gerekli ücretleri sağlamakla görevli hükümetler toplu sözleşmeler dışında kalan ve miktarları çok fazla olan ücretlileri kapsayan asgarî ücret statülerini tespit ederlerken, bir çok engellerle karşılaşmaktadırlar. Her ne kadar ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) sözleşmeleri ile belirlenen asgarî ücret tespit esasları birçok ülke tarafından kabul edilmişse de, bir çok yerde bu sözleşmeler tam olarak uygulanamamaktadır.

İşte bu nedenlerle, uygulamada ortaya çıkan çeşitli güçlükleri yenebilmek, sorunları çözümlenebilmek için asgarî ücret tespiti ile ilgili kuruluşların aşağıdaki dört temel amacı gözden uzak tutmamaları gerekmektedir.

TEMEL AMAÇLAR :

Gelişmekte olan ülkelerde asgarî ücret düzenlemeleri yapılırken ekonomik ve sosyal hayatla ilgili olarak birçok hedeflere de ulaşmak istendiğine ve her ülkenin içinde bulunduğu şartlara göre bu amaçlardan birine öncelik tanıdığına yukarıda işaret etmiştik.

Asgarî ücret düzenlemesinin (tespitinin) dört ana amacı şöyle sıralanabilir.

1. Ücret yapısındaki eşitsizlikleri ortadan kaldirarak, özellikle düşük ücretli işçilerin sömürülmesini önlemek.

2. Haksız rekabeti ortadan kaldırmak. Bu amaç birinci amaç ile yakından ilgili olup, pazar ekonomilerinde bu görüşü kuvvetle destekleyen nedenler vardır. Örneğin; imalatçı ürettiği mamül maddenin fiyatında, dizaynında, kalitesinde ve benzeri konularda rekabete karşı kontrol edilmediği zaman bu rekabet düşük ücretli işçi ve işgücü standardına neden olur. Asgarî ücretlerin yeniden tespit edilmesiyle ücretler yükseleceği için işverenler de daha iyi çalışma koşulları ile daha iyi organizasyon imkânlarını ararlar.

3. Ücret yapısında esas tabanı kurarak diğer sektörlerdeki yoksulluğu azaltmak. Uygulamada görülen aksaklıkları ortadan kaldırmak ve organize olmamış işçilerin ücretlerini yükseltmek için ücretin bir temele oturtulması zorunludur. Bu amaçla organize olmuş kesimde toplu sözleşmelerle işçilerin almakta olduğu ücreti baz almak yolu ile de asgarî ücret tespit edilebilmektedir.

4. Asgarî ücret tespitinde dördüncü amaç, asgarî ücret kararlarını genel bir ücret politikası vasıtası olarak kullanarak, millî gelirin adil dağılımı ile birlikte ekonomik istikrar ve büyümeyi sağlamak.

Asgarî ücret tespitinin bu amacı, mevcut ücret yapısının genel hareketine olan en önemli etken olarak kabul edilmektedir.

Ülkemizde de asgarî ücretlerin muhtemelen yeniden gözden geçireleceği önümüzdeki günlerde toplumumuzu tüm olarak ilgilendiren «asgarî ücret» konusu tekrar güncel olacak ve konu ile doğrudan ilgisi olan kuruluşları harekete geçirecektir. Nitekim TÜRK-İŞ bu konu ile ilgili görüşlerini kamu oyuna sunmaya başlamıştır.

Ancak, asgarî ücretler yeniden tespit edilirken yukarıda belirtilen dört amaç gözden uzak tutulmamalı ve özellikle dördüncü amaca, yani asgarî ücret tespitini genel bir ücret politikası vasıtası olarak kullanarak millî gelirin adil dağılımı ile birlikte ekonomik istikrarı ve hızlı kalkınmayı sağlamaya öncelik verilmelidir.

TUNÇ ÜSTÜNDAĞ GÖRÜŞMESİ

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, 16 Ekim günü TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç'u ziyaret ederek Almanya'ya yapacağı ziyareten önce, bu gezisi sırasında Türk işçileriyle temasları konusunda TÜRK-İŞ Genel Başkanından bilgi aldığını bildirdi,

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, bu görüşmeden sonra basın mensuplarına özetle şunları söyledi:

Sayın Halil Tunç'un bu görüşmede değerli katkıları oldu. Donüşümde, yine kendisini ziyaret ederek, konu üzerinde gerekli fikir alışverişinde bulunacağız.

Bu arada son gelişmelerle ilgili olarak da, Sayın Tunç'la yararlı bir görüşme yaptık, bildiğiniz gibi işçi hareketinin en üst kuruluşu olan TÜRK-İŞ ile Disk'in terörizme ve şiddet olaylarına karşı birleşmelerinin Türk kamuoyunda rahatlık ve güven duygusu yarattığı kanısındayız. TÜRK-İŞ'in ve Disk'in bu girişimi, demokrasinin ürünü olan bütün kuruluşlara örnek olmuştur. En önemli yanı da, demokrasi, farklı düşüncelerin bulunduğu rejimdir. Farklı düşüncelerin bulunmadığı rejimler, ancak demokrasi dışı rejimler. Aralarında ciddi görüş ayrılıkları olduğunu söylemelerine rağmen, Türk-İş ile Disk'in demokrasiye yöneltilen tehlikeler karşısında birlikte hareket etmeleri, demokrasinin ürünü olan diğer kuruluşlara da büyük örnek olmaktadır. Bu arada şunu da kamuoyuna duyurmak isterim ki, demokratik rejim dışındaki idarelerde işçi haklarını, gezdiğim yerlerde göremedim. Gerek faşist rejimlerde, gerek komünist rejimlerde, toplu sözleşme ve grev haklarına rastlayamadığımı, bu arada belirtmek isterim.»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç da, Mustafa Üstündağ'la yaptığı bu görüşmeden memnurluk duyduğunu belirterek, şu bilgiyi verdi :

«Bildiğiniz gibi, toplumsal anlaşmada bir hüküm vardır, Ülkemizin ekonomik ve sosyal konuları hakkında Türk-İş'in görüşünün alınması ilke olarak benimsenmiştir. Bu ilkenin ışığı altında, Sayın Üstündağ ile çok yararlı bir görüşme yaptık.»

Toplu sözleşme farkları kısım kısım ödeniyor.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarla Kamu Sektörüne ait işyerlerinde yapılan ve yaklaşık 500 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşmelerle ilgili farkların kısım kısım ödenmekte olduğu görülmektedir.

Toplumsal Anlaşmanın kabulünden sonra, kamu kesimindeki toplu sözleşmelerin 4 ay gibi kısa sürede peş peşe imzalanması sonunda verilmesi gereken farklar büyük meblağlara ulaştığından, bunların hemen işçiye intikalinde güçlük çektiklerini belirten resmi makamlar, bu ödemelerin bir plana bağlanacağını söylemişlerdi.

Geçtiğimiz günlerde, TBMM'deki Bakanlar Kurulu odasında yapılan bu konudaki bir toplantıya, hükümet adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, TÜRK-İŞ adına ise Genel Başkan Halil Tunç katılmış ve bu sorun enine boyuna görüşülmüştü.

İki saat kadar süren bu toplantıdan sonra basına bir açıklama yapan Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, «Bu farklar söylendiği gibi 9 milyar lira değil, bizim hesaplarımıza göre, yaklaşık brüt 7,5 milyar lira civarındadır ve bu miktarın bir kısmı ödenmiş olup, kalanı da kısım kısım ödenmektedir. Biz, bu ödemeleri TÜRK-İŞ'in de haklı istekleri doğrultusunda bir takvime bağlamak üzereyiz. Arkadaşlarımız, bu konunun çalışması içindedirler. Bu farklar, bir program dahilinde ödenecektir.» şeklinde konuşmuştur.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç da, verilmesi gereken farkların yaklaşık 7,5 milyar civarında olduğunu belirtmiş, TÜRK-İŞ olarak ödemelerin bu takvim yılı sonuna kadar yapılmasını istediklerini bildirmiştir.

Tunç, bu konuda bir protokol yapmanın gerekli olup olmadığını soran bir basın mensubuna ise, şu karşılığı vermişti :

«Elbette, doğmuş bir hakkın alınması için, bir protokole gerek yoktu. Fakat, en azından işçi şunu bekliyor: Sözleşmeler yapıldı, ama, farklarını ne zaman alacağız? Bunu bilmemiz gerek...»

Hükümetin sıkıntısı da var. Bunu biz de biliyoruz. Ödenecek 7 milyar civarında para, küçümse-necek miktar değil. Hele böylesine, fiat hareketlerini frenleme gayretlerinin olduğu bir dönemde, para politikasının yeniden gözden geçirildiği bir dönemde, 7 milyarın bir kalemde ödenmesinin zorluğunu kabul etmek lâzım.»

TUNÇ - IŞIKLAR GÖRÜŞMESİ

Disk Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, 13 Ekim günü Türk-İş Merkezinde Genel Başkan Halil Tunç'u ziyaret ederek, kendisine Disk Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin bir önerisini sundu.

Bu öneride, ülkeyi giderek rahatsızlaştıran terör olaylarına karşı, TÜRK-İŞ'le birlikte hareket edilmesi isteniyordu. Yarım saat kadar süren bu görüşmeden sonra, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Tunç, öneriyi olumlu karşıladığını, ancak bu konuda işbirliği yapılıp yapılmamasının, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunda karara bağlanacağını söyledi.

DIŞTA

OLUP BİTENLER

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) bundan bir süre önce, Tunus İşçi Sendikaları Konfederasyonu (UGTT)'nin başlattığı grev sonucu tutuklanan Sousse bölgesinden yüzden fazla sendikacı ve işçi hakkında duruşmaların özel milli güvenlik mahkemesine devredilmesinden dolayı, Tunus makamlarını protesto etmiştir.

Ayrıca, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ve öteki Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonları ile Avrupa Sendikalar Birliği de bu kararı kınamıştır.

● TÜRK-İŞ ECEVİT'E BAŞVURDU

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), konuyu Başbakan Bülent Ecevit'e intikal ettirmiş ve Başbakan'dan «Cumhuriyet Hükümetinin konuya insancıl açıdan yaklaşım sağlanması» temennisinde bulunmuştur.

TÜRK-İŞ ayrıca, Dışişleri Bakanlığına da bir başvuruda bulunarak «İsveç İşçi Sendikaları Konfederasyonu» (LO), konuyla ilgili olarak İsveç Hükümetinin Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna Tunus'lu sendikacıların serbest bırakılması ile ilgili bir karar taslağını benimsediğini hatırlatmış ve bu girişime de yardımcı olunması dileğini tekrarlamıştır.

● GENEL GREVDE 46 KİŞİ ÖLMÜŞTÜ

Tunus İşçi Sendikaları tarafından,

Tutuklanan Tunuslu Sendikacılar için ICFTU harekete geçti

bundan bir süre önce 1 günlük grev ilan edilmiş. Grev sonucunda Tunus Hükümetince alınan katı önlemler sonucu 46 kişi ölmüş, çok sayıda işçi de yaralanmıştır.

Genel Grev sırasında işsiz bazı grupların kışkırtmaları sonucu yağma olaylarına giriştiği, Uluslararası Hür Dünya İşçileri Sendikaları Konfederasyonunun (ICFTU) Tunus'a gönderdiği heyetler aracılığı ile tesbit edilmiştir.

● KERSTEN AÇIKLAMA İSTİYOR

Bu gelişmeler ve olaylar sırasında Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Otta Kersten, Tunus yetkililerine başvurarak, Tunus Sendika Lideri ve (ICFTU) Başkan Yardımcısı Habib Achour'un yakında yapılacak ve belki de ölüm cezası ile sonuçlanacak duruşması hakkında açıklama istemesine de her hangi bir cevap alamamıştır.

● TÜM DÜNYA PROTESTO EDİYOR

Tunus'lu sendikacıların durumları ile ilgili olarak (ICFTU) tüm işçi kuruluşlarına yaptığı çağrı ile Tunus'lu sendikacıların serbest bırakılmalarını temin amacıyla çeşitli günlerde protestoları yapılmıştır.

Yapılan protestolarda, Habib Achour ve Tunus İşçi Sendikalarındaki meslektaşları hakkında, büyük adaletsizlik sonucu verilen cezalar karşısında hayrete düştüklerini, devlet güvenlik mahkemesinde yapılan duruşmaların hiç bir safhası, adı geçenlerin kendilerine yüklenen suçları işlemedikleri halde, kendilerinin genel grevle hükümeti devirmeye yönelik niyetleri hakkında hiç bir delil olmadığını, aksine kendilerinin sendikal faaliyetlerinden dolayı mahkum edildiklerinin ortaya çıktığını açıklamışlardır.

● ZARAR GÖRENLERE YARDIM

Uluslararası hür işçi sendikaları konfederasyonu (ICFTU) Habib Achour ve diğer sendika liderlerinin haklarında verilen sert kararlardan dolayı kendilerine ve ailelerine gösterilen güçlüklerin uzun süre devam edeceği kanaatini izhar etmiştir.

Bununla ilgili olarak Sendika liderlerinin ailelerine Uluslararası dayanışma fonundan yardım sağlanmış ve bu yardımın devam etmesi kararlaştırılmıştır.

TÜRK - İŞ'in KONUT POLİTİKASI

Kooperatifçilikte Önder Kuruluş

Türk - İş Binlerce İşçiyi Konut Sahibi Yaptı

Kenan DURUKAN

(Türk Harp-İş Genel Başkanı
Türk-İş Yapı Kooperatifi Başkanı)

TÜRK - İŞ; işçilerin konut sahibi olabilmelerinin en büyük engeli olan ve 1960'larda çöken, geçerliliğini ve işçilerin tümüyle güvenini yitiren kooperatifçiliğin gelişmesi ve yeniden işçinin güvenini yitiren kooperatifçiliğin gelişmesi ve yeniden işçinin güven kazanmasını sağ'ama amacı ile 1964 yılında TÜRK - İŞ YAPI KOOPERATİFİ adı ile kurduğu - kurduğu (ilk Başkanı günün Türk - İş Genel Sekreteri Sayın Halil TUNÇ'dur) konut kooperatifi ile ÖNCÜLÜK görevini yerine getirmiş ve ilk defa Aydınlıkevler Semtinde 2566 konut'tan o'uşan ve bugün Seyfi DEMİRİSOY Mahallesi adı ile 2566 işçi ailesinin oturduğu Merkezi ısı sistemli sitenin yapımını gerçekleştirdi.

Kooperatifçiliğin kötü kaderini bu girişimi ile yenen TÜRK - İŞ daha sonra Ortadođu Teknik Üniversitesi yanında 4906 konut'uk ikinci sitenin temelini attı. Bugün 1282 konut tamamlan-

mış, işçilere dağıtılmış ve 4906 konut'u tek merkezden ısıtacak merkezi ısı sistemi ile ısıtılmaktadır. Konutlara yine merkezi ısı sistemi ile sıcak su verilebilmektedir.

1980 yılı sonunda tamamının iskân edilebileceği sitenin 1979 yılı sonuna kadar 3340 konutu üyelerinin hizmetine girmiş olmaktadır.

Konutlar teslim edildikçe ana hedefe ne kadar yaklaşı'yorsa bir kısım sorunlar da, o derece artıyor.

Sorunların başında hiç şüphesiz su - ulaşım - okul - sosyal ihtiyaçlar ve benzerleri gelmektedir.

Bütün bunların çözümü için hertülü çaba sarfedilmektedir.

Ankara'daki bu çabalardan başka, İstanbul'da da 4208 konutluk bir site için alt yapı çalışmaları başlatılmıştır.

Mevzuat güçlükleri atlatılarak 1979 inşaat sezonuna girerken konutların inşasına başlayabileceğimizi umut etmekteyiz.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN ADRESLERİ

İBRAHİM DENİZCİER
TEKGIDA-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
4. Levent Konaklar Sk.
Levent — İSTANBUL
64 01 27 — 64 49 97

ŞEVKET YILMAZ
TEKSİF SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sk. No. : 1
Yenişehir — ANKARA
18 98 40 — 18 98 44 — 17 28 43

KEMAL ÖZER
MADEN FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
Strazburg Cd. No : 7/3-4-5
Sıhhiye — ANKARA
29 75 22 — 29 19 37 — 29 29 50

CEVDET SELVİ
PETROL-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Yıldızposta Cd. Evren Sitesi D Blok
Gayrettepe — İSTANBUL
66 06 54 — 66 06 56

AHMET KURT
LİKAT-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. Sezenler Sk. No : 4/5
Yenişehir — ANKARA
30 24 84 — 30 21 82 — 30 21 83

ŞERAFETTİN AKOVA
DYF-İŞ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. Sezenler Sk. No : 5
Yenişehir — ANKARA
29 56 70 — 29 00 66

EMİN KUL
ULAŞ-İŞ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
Karaköy Necatibey Cd. Şeref Han No : 401/4
İSTANBUL
44 48 38 — 49 56 29

HÜSEYİN PALA
BİF FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
Nezihi Paşa Cd. Şair Haşmet Sk. No : 56
Lâleli — İSTANBUL
28 35 94 — 26 72 32

YAŞAR A. DOĞUALP
ŞEKER-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Mithatpaşa Cd. No : 13/3
Yenişehir — ANKARA
18 42 73 — 18 42 74

İSMAİL ÖZKAN
BASIN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. No : 20/7
Yenişehir — ANKARA
30 07 71 — 29 96 15

HÜSEYİN PALA
TÜMTİS SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Aksaray Kemalpaşa Mh. Selim Paşa Yokuşu
PTT Üstü No : 62
İSTANBUL
26 72 33

AKİF KESKİN
Ç.MSE-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. No : 20/11-22
Yenişehir — ANKARA
29 53 91 — 29 53 96

ZEYNEL IRMAK
TARIM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. No : 22/10
Yenişehir — ANKARA
29 56 86 — 29 56 87

YENER KAYA
DERİ-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Gençtürk Cd. No : 17 Birlik İşhanı
Aksaray — İSTANBUL
22 19 89 — 26 28 65

NECATİ CANSEVER
SELÜLOZ-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Hürriyet Cd. Işılay Apt. Kat : 1
İZMİR
11899 — 13451 — 11806

FEVZİ BAŞTÜRK
KAUÇUK-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Atatürk Bulvarı Yayla Palas Apt. No. 114/6
Aksaray — İSTANBUL
26 20 87

ASLAN SİVRİ
DOK GEMİ-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Ordu Cd. No : 285/6
Aksaray — İSTANBUL
22 42 64 — 27 86 92

KENAN DURUKAN
TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Yüksel Cd. No : 8 Daire 25-26
Kızılay — ANKARA
17 33 46 — 25 11 59 — 17 05 03

ORHAN ERÇELİK
TES-İŞ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI
Meşrutiyet Cd. Karanfil Sk. Beton Apt. No : 34/2
ANKARA
18 32 53 — 17 85 23 — 25 31 45

KEMAL SARISOY
AĞAÇ-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
Necatibey Cd. No : 20/22-23
Yenişehir — ANKARA
29 53 95 — 29 08 27

SEMİH BALCIOĞLU
TGS GENEL BAŞKANI
Basın Sarayı Kat : 2
Cağaloğlu — İSTANBUL
27 85 34 — 26 70 54

ZİHNİ BARIN
HAVA-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
İncirli Cd. Volkan Apt. No : 66/1
Bakırköy — İSTANBUL
72 25 98 — 72 35 27 — 72 35 28

(Devamı Var)

TÜRK - İŞ İLKELERİ AÇIKLAMALAR VE UYGULAMALAR

3 — Anayasada öngörülen prensiplerin gerçekleşmesi için çabaların yanısıra, Anayasa dışı sosyal ve ekonomik bir düzen kurulması, devletin şeklinin değiştirilmesi, Atatürk devrimlerinin ve demokrasinin tahribi amacına yönelik her türlü akıma karşı bütün gücüyle mücadele etmek TÜRK-İŞ'in temel görevlerinin başında gelir.

1969 dan 12 Mart 1971'e kadar bütün gücü ile TÜRK-İŞ bu ilkeyi savunmuş ve bu nedenle malûm çevrelerin hücumlarına hedef olmuştur. Hatta TÜRK-İŞ'e bombalı tecavüzler yapılmıştır.

4 — İşçilerin ve geniş halk topluluklarının sosyal, ekonomik ve siyasal haklarının tam bir özgürlük içinde tamam olarak uygulanması için TÜRK-İŞ yaygın ve yoğun bir eğitim seferberliğine girişecektir. TÜRK-İŞ cehaletle mücadeleyi ve halkın kültür seviyesini yükseltmeye yardımcı olmayı görevleri arasında sayar.

TÜRK-İŞ 9. Genel Kurulunda kabul edilen ve takiben yapılan toplantılarla getirilen Eğitim Vakfının kurulması, yaygın ve yoğun eğitim seferberliğine girmek için atılan önemli adımlardan biirdir. Ayrıca aynı genel kurulda kabul edilen eğitim fonunun küçük olmakla birlikte bölge eğitimleri ve merkezi üst seviyeli eğitimlere hız vermeye vesile olmuştur. Özellikle son yıllarda programa alınan ve Van — Kocaeli — Konya — Eskişehir — Kütahya gibi bölgelerden başlanarak eğitimin millî seviyede ele alınmasını hedef tutan çalışmalara girilmiştir. Genel Eğitim Sekreteri Halk Evleri Eğitim bölümü faaliyetleri ile Halk Eğitim Merkezleri toplantılarına Millî Eğitim Bakanlığı ile birlikte katılmış ve 3-4 ay süreli bu toplantılarda TÜRK-İŞ görüş ve önerilerini belirtmiştir.

Bu konuda okul yapılması, yapılan okullara malzeme yapımı, TÜRK-İŞ'e bağlı teşkilâtlar tarafından da ilk ve ortaokul inşaaı ve eksik tamamlama gibi yüzü aşkın faaliyet yapılmıştır. Bunlardan yaklaşık olarak 20 si TÜRK-İŞ'e aittir.

5 — TÜRK - İŞ, sınıf ayrılıklarının derinleşmesine ve sınıf çatışmalarına yol açabilecek sebepleri ortadan kaldırmayı amaç alan ve sınıflar arasında denge, barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izleyecektir.

TÜRK-İŞ bir menfaat grubu temsilcisi olduğu halde üyelerinin menfaatleri dışına çıkarak her beyan ve bildirisinde, ulusal çıkarları hedef almıştır. Hatta «sınıf» kelimesini kullanmamaktadır. Bu görüşten hareketle bazı çevrelerin hücumlarına muhatap olmuştur. TÜRK-İŞ millî menfaatlerin gerektirdiği yerlerde işçinin fedakârlığını kabul etmiştir. Ancak bu mücadele işçi toplumunun çıkarlarını ulusal çıkarları dikkate alarak savunmuştur.

(Devamı Var)